

RUDAR

GLASILO KOLEKTIVA RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA
FRANC LESKOŠEK-LUKA, TITOVO VELENJE

Celje - skladišče

D-Per

65/1987

5000013541,6

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

LETO XXI

PETEK, 25. DECEMBER 1987

ŠTEVILKA 6

Ob novem letu 1988

Ob koncu leta, ko pregledujemo uresničevanje zastavljenih nalog in si zadamo nove cilje, je prav, da strnemo nekaj misli o našem delu v preteklosti!

Ene od glavnih nalog - ureditve družbeno-ekonomskega položaja energetskega dela kombinata na ekonomskih temeljih - nismo uresničili; kljub temu, da govorimo o evropski produktivnosti rudarjev RLV in delavcev TE Šošanj pa o izgubah v energetiki ter o odločanju o delu in delovnih rezultatih v kombinatu izven njega.

Takšne razmere so odsev dogajanj v kombinatu na začetku leta in niso činitelj spodbude za dobro poslovanje in gospodarjenje z družbenimi sredstvi.

Z razpravami o organiziranosti elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije so se začele priprave za reorganizacijo tega sistema in s tem tudi našega kombinata.

Poslovodni delavci in člani vodstev družbenopolitičnih organizacij v kombinatu smo enotnega mnenja, da moramo kombinat kot poslovni sistem organizirati tako, da bomo v njem lahko ekonomično pridobivali premog, proizvajali električno energijo, razvijali in uveljavljali nove tehnologije za odpravo vzrokov onesnaževanja okolja, usposabljanje ugreznjenih površin za razvoj kmetijstva in turizma ter združevali znanje in izkušnje pri izdelavi rudarske opreme za jugoslovanski in svetovni trg.

Iz povedanega izhaja, da je naša osnovna naloga tudi za prihodnje leto nadaljnje urejanje družbeno-ekonomskega položaja energetskega dela kombinata in organiziranosti celega kombinata v naznačenih smereh.

Vsem delavcem kombinata in njihovim družinskim članom želim v imenu predsedstva konference ZK kombinata in v svojem imenu srečno, zdravo in uspehov polno novo leto 1988!

Rafko KOPITAR - predsednik predsedstva
konference ZK SOZD REK Franc Leskošek-Luka

Iz RLV - Zavarujmo izročila Avnoja

V sedanjem času, ki ga pretresajo krči globoke gospodarske in politične krize ter vse bolj tudi kriza nekoč jasno načrtanih okvirov moralnih vrednot, postajajo v Jugoslaviji naloge subjektivnih sil, torej tudi Zveze komunistov, vse bolj načelne, z vse manj izraženimi obisi.

Vzroki za takšno družbeno stanje niso nastali čez noč. Mislim, da bi bili preveč kritični, če bi rekli, da se Zveza komunistov v preteklosti ni bila pripravljena boriti za tiste in takšne cilje, ki so bili deležni popolne podpore vseh delovnih ljudi in sploh vseh občanov, ne le komunistov - vendar...

Naprej na drugi strani!

Članom delovnih kolektivov vseh temeljnih organizacij, enovitih delovnih organizacij in delovnih skupnosti v naši sestavljeni organizaciji želimo

V NOVEM LETU '88

mного delovnih uspehov in veliko osebne in družinske sreče!

Vso srečo v novem letu '88 želimo tudi vsem upokojenim delavcem in zunanjim sodelavcem združenih organizacij v SOZD REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje.

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi sestavljene organizacije

Rezultat tega boja je znan: organi federacije so odgovorni za odreja- nje več kot štirih petin pogojev za gospodarjenje, inflacija je že dalj časa trištevilična. Povečali smo sicer izvoz in zmanjšali uvoz, vendar za ceno kritično slabe preskrbljenosti gospodarstva z naj- nujnejšimi proizvodnimi sredstvi. Izgube gospodar- stva se stopnjujejo v raz- sežnosti, ker nam odpoveduje vsaka (v svetu) pri- znana ekonomska logika. Devizni priliv upada, in če bo za resolucijo za prihodnje leto prizgana "zelena luč", bo znova občutno narasla tudi zu- nanja zadolžitev.

Sprejem jesenskega paketa intervencijskih ukrepov zvezne vlade je resna grožnja še zadnjim uspešnim gospodarjem, obenem pa pomeni po- vojni največje prelivanje kapitala od uspešnih k neuspešnim nosilcem gospodarstva.

Težavne ekonomske razmere - nič ne spre- meni tega dejstva, če nisem naštel vseh vzrokov zanje - so brez vsake kontrole zaorale tudi v vedno nepredvidljive odnose naše mnogonacional- ne skupnosti. Najbrž bi bilo preveč enostavno verjeti, da je politični "lov na čarovnice" v ne- katerih delih Jugoslavije zgolj posledica nevzdrž- nih ekonomskih težav. Ne glede na to pa se je skoraj nemogoče izogniti vtisu, da bi Zveza ko- munistov že ob neznatnem odniku od svojih iz- virnih načel lahko v tem času prvič izgubila eno od večjih bitk vse po prihodu tovarša Tita na njeno čelo.

In kje smo v teh razmerah rudniški komunis- ti?

Pri obravnavanju in odpravljanju tradicionalno neugodnih družbeno-ekonomskih razmer v sloven- skem elektrogospodarstvu in premogovništvu rud- niški komunisti nikoli nismo pristajali na podre- jeno vlogo, zlasti pri vprašanih ustvarjanju in delitve skupnega prihodka. Šele v zadnjem času, po zares trdem delu, lahko ugotovimo, da prihaja do neznatnih sprememb, za katere pa se ni mogoče reči, ali so del dolgoročneje politike.

Rudniški komunisti imamo namreč vse preveč dokazov za to, da je bilo to področje vse do danes predmet različnih špekulacij, ki jih lahko in moramo opredeliti kvečjemu kot delež k ust- varjanju nerealne ekonomije v jugoslovanskem prostoru.

Pri tem pa ne smemo spregledati naše od- ločne in uspešne bitke pri ustvarjanju takšnih pogojev za finančno poslovanje, ki so omogočali v glavnem neovirano zagotavljanje sredstev za tekoče poslovanje. Poleg tega je Zveza komunis- tov v rudniku odločno vztrajala pri zagotavljanju sredstev za osebne dohodek na tolikšni ravni, da so z nekaj izjemami omogočala nagrajevanje de- lavcev v skladu s samopravnimi splošnimi akti. To področje naše dejavnosti bo treba obdržati in okrepiti, saj v sedanjih razmerah nič ne kaže, da bi se razmere normalizirale; kako naj se tudi normalizirajo, če pa moramo nenehno pristajati na ožene materialnih temeljev samopravljanja.

V takih razmerah so bila še bolj težavnejša prizadevanja za dosledno uresničevanje proizvod- nih in drugih nalog.

Kljub temu smo komunisti bili pobudniki iz- delave večjih programov ukrepov za odpravo po- sameznih motenj v proizvodnji, obenem pa smo skrbeli, da so se ukrepi iz teh programov potrdi- li v konkretnem izvajanju proizvodnih nalog.

Rudniški komunisti smo v preteklosti proti spremljati proizvodnjo in dajali pobude, da bi bi- la čim večja. Pri tem smo spoznali, da so za vedno minili časi za solidarnost z nedisciplinirani- mi delavci, obenem pa smo si - in si še pri- zadevamo - za boljše izkoriščenost delovnega časa in bolj usklajeno delo med službami v po- sameznih temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih.

Veliko razprav smo posvetili učinkovitosti iz- vajanja medizemskega dela in dela ob "rdečih" sobotah. Pri tem smo se zavzemali za takšen osnovni, letni delovni načrt, ki bi in je v resnici predvideval realno možno proizvodnjo v 42-urnem delovnem tednu.

Najbrž ne bo odveč, če poudarim, da smo se neprestano zavzemali za varčevanje z materialom in za ustvarjanje razmer, v katerih bi bila naša osnovna sredstva vseh vrst čimdlje sposobna za uporebo.

Mimogrede moram omeniti še izredne napore rudniških komunistov pri ustreznem razvrščanju dejavnosti nekaterih naših temeljnih organizacij, saj so ta naša prizadevanja neposredno vplivala tudi na proizvodne rezultate in - pristavim lah- ko - obrodila načrtovane rezultate.

Ko že govorim o naporih za uresničevanje proizvodnih nalog, pa moram ugotoviti, da smo se v preteklosti premalo ukvarjali z ekološkimi posledicami proizvodnje električne energije na osnovi kurjenja našega premoga, kakor tudi, da smo tem vprašanjem zlasti letos namenili precej pozornosti.

Za sklep

Rudniška organizacija ZK v ničemer ni pre- segala povprečja glede na druge subjektivne sile ne pri rezultatih dela ne pri ugledu, ki ji ga objektivno lahko pripisemo. Resnično trdoživost in revolucionarno naprednost pa bo morala šele dokazati, kakor bodo morale te lastnosti doka- zati tudi vse druge družbenopolitične organizaci- je, delavci in drugi občani tako ožje kot širše družbenopolitične skupnosti.

Nevzdržne gospodarske razmere, razraščanje tehnobirokratskih in etatičnih tendenc, name- ravane spremembe ustave in zakona o združenem delu z zamegljenimi cilji, v istem kontekstu pa tudi razplamtevanje nacionalnih strasti - vse to in še kaj ob odsotnosti vsakršnih moralnih vred- not mora biti za Zvezo komunistov najmanj to- likšen izziv kot dogodki v legendarnem letu 1941.

Od sedanjih razmer do nepopravljivo resnega ogrožanja pridobitev AVNOJEVSKEGA zasedanja pred 44 leti v Jajcu je le še korak.

Srečno v letu 1988!

Bojan ŠKARJA - predsednik stalne akcijske konference komunistov v Rudniku lignita Velenje

Iz TEŠ

V letu 1987, ko se naša družba spopada s številnimi gos- podarskimi težavami, torej v razmerah, ki terjajo od sleher- nega delavca in kolektiva od- govorno obnašanje, smo v TEŠ dosegali dobre rezultate na proizvodnem, poslovnem, samo- upravnem in družbenopolitičnem področju.

Tudi v to leto smo stopili z mnogimi delovnimi uspehi in bogatimi izkušnjami, vendar nam med letom ni bilo lahko. Spo- prijeti se je bilo treba s številnimi problemi. Za- hteva po doseganju načrtovane proizvodnje je da- jala negativne ekološke učinke, ukinitve dobave "tujih" premogov in zmanjšanje materialnih stroškov pa sta naša ukrepa za izboljšanje po- slovanja, o katerih smo se dogovarjali, ju razgra- diti in sprejeti programe za njuno uresničevanje. Zdaj, ko se leto izteka, pa se zastavlja vpraša- nje, kako sprejete dogovore uresničujemo.

Izredno aktivno, zelo zavzeto, smo se lotili tudi nalog na področju ekologije, saj se zaveda- mo, da smo velik onesnaževalec okolja.

Prav tako se razvija prodaja naše- ga znanja s področja poganov termoojektov in izobraževanja kadrov za termoojekte.

Največ dogovorov in aktivnosti pa je v zvezi

z reorganizacijo elektroenergetike in premogov- ništva. Pri tem so dolge strokovne razprave, ki kljub zahtevi komunistov, da morajo obroditi enoten predlog, takega predloga še niso obrodile. Torej bo leto, ki je pred nami, terjalo veliko enotnost v akciji ZK znotraj naše sestavljene organizacije za uresničevanje nalog v zvezi z reorganizacijo energetike in premogovništva. Komunisti bomo v celoti tej akciji delali tako, da bomo stališča in akcijo ZK v sestavljeni organizaciji poenotili na tak način, da bomo kot ZK učinkovitejši.

V letu 1988 nas sploh čaka veliko nalog, med njimi pa ima prednost sanacija družbeno- ekonomskega položaja energetike in premogov- ništva, ampak ne s podražitvami, temveč s po- cenitvijo proizvodnje.

Vsem delavcem SOZD REK Franc Leskošek-Luka želimo SREČNO 1988. leto!

Drago KOSTANJŠEK - predsednik akcijske konference ZK DO TEŠ

Iz ESO

V pričakovanju nove- ga leta se ozremo v pre- teklost, pregledamo do- seganje ciljev, ki smo si jih postavili, in si za- damo nove naloge.

V delovni organizaci- ji Elektrostrojni opremi smo kljub zaostrenim gospodarskim razmeram, ki postajajo za nekatere gospodarske panoge že kritične, in nenehnim spremembam pogojev za

gospodarjenje poslovali uspešno - kljub adminis- trativnim ukrepom, ki zožujejo samoupravno od- ločanje.

Z razvojem proizvodnje novih izdelkov in po- strojev se uveljavljamo na jugoslovanskem trgu in vključujemo tudi v svetovno menjavo dela.

V Elektrostrojni opremi so poslovodni delavci in subjektivne sile ugotavljali, da se zaradi za- ostrenih gospodarskih razmer in sploh spreme- njenih razmer v družbi slabša poslovni uspeh de- lovne organizacije. Zato smo predlagali spre- membo njene organiziranosti: torej s ciljem, da bi postala učinkovitejša, se bolje in lažje prilaga- jala razmeram v družbi in potrebam po proiz- vodnji rudarske opreme.

Delavci Elektrostrojne opreme smo potrdili predlagano spremembo organiziranosti svoje de- lovne organizacije, sedaj pa je naloga poslovod- nih delavcev, vodstev družbenopolitičnih organi- zacij in organov upravljanja in sploh celotnega našega kolektiva, da v čim krajšem času reor- ganizacijo praktično uveljavimo in z novim elan- om pripomemo k uspešnemu poslovanju de- lovne organizacije.

Elektrostrojna oprema postaja z razvojem no- vih tehnologij in plasmajev v kombinatu REK Franc Leskošek-Luka eden od nosilcev razvoja in odpiranja novih del in nalog in je tes- no povezana z dosedanjim razvojem kombinata, razvojno povezanost z njim pa želimo utrjevati še naprej.

Ob novem letu želimo delavcem Elektrostroj- ne opreme in njihovim družinskim članom v imenu predsedstva konference ZK DO ESO in v svojem imenu srečno, uspešno in zdravo novo leto 1988! [Rafko KOPITAR - kot predsednik predsedstva konference ZK DO ESO]

RUDAR - INFORMATOR, glasilo kolektiva sestavljene organizacije REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje

Za izdajanje glasila skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

- delegacija samopravnih organov in družbenopolitičnih organizacij: Peter Rezman (RLV - J. mehanizacija) - namestnik Ivan Krejan (RLV - J. mehanizacija), Jože Kotnik (RLV - J. Pesje) - namestnik Polde Rober (RLV - J. Skale), TE Šoštanj - Zinka Moškon (namestnik Stane Lipnik), ESO - Alojz Iršič (namestnica Nada Fedran), SIPAK - Tatjana Knez (namestnik Roman Rebernik), APS - Franc Krajnc (namestnik Rudi Janič), Tiskarna - Marija Boruta, Družbeni standard - Jože Mir- tič (namestnica Dragica Pohar), Zavarojanje - Franc Špegel (namestnik Anton Krajnc), DSSS SOZD REK - Peter Kle- menšek (namestnica Tanja Goljar);
- delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Konstantin Kuzmin (KPO SOZD REK - odgovorni urednik), Rafael Batič (DSSS SOZD REK - glavni in tehnični urednik), Diana Janetič (DSSS SOZD REK - novinarska reporterka), nadomeščanje: Tatjana Hudomalj, Draga Lipuš (DSSS SOZD REK - novinarska lektorica), Vesna Šmergut (DSSS SOZD REK - tajnica in stavka glasila) - nadomeščanje: Eva Biškup, Irena Seme-Tiranič (referentka za informiranje v TE Šoštanj) ter predstavnik OK SZDL Velenje Ljubliša Šavčič.

Predsednik uredniškega odbora: Jože Kotnik • Naslov uredništva: Titovo Velenje - Rudarska 6 (II. nadstropje, soba 23 - tele- fon 855 231, interno 260)

Tiska DO Tiskarna REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje (Titovo Velenje - Strbenkova 6, telefon 855 521, interno 301) • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada 6 500 izvodov

Iz Sipaka

Če se ozrem v preteklo obdobje enega leta, lahko ugotovim, da je bil to zelo pester čas. V delovni organizaciji Sipak smo se spopadali z različnimi problemi. Prav v začetku leta nam je gospodarska situacija ustrezala, da ne rečem bila naklonjena. Pri izvajanju proizvodnega načrta smo bili dokaj uspešni, prav tako pri prodaji.

Delovna organizacija Sipak je bila sestavljena iz dveh temeljnih organizacij: TOZD Plastični izdelki in TOZD Kovinski izdelki in galanterija, pa skupne službe smo imeli. Pri takšni organiziranosti smo videli "notranje rezerve" ravno zaradi organiziranosti. Da smo to slabost odpravili, smo se odločili za reorganizacijo delovne organizacije in jo izvedli ter tako postali enovita delovna organizacija.

Zaradi nove organiziranosti delovne organizacije smo ustrezno reorganizirali tudi organiziranost ZK v Sipaku. Iz prejšnjih dveh osnovnih organizacij ZK smo ustanovili eno.

Skupaj z drugimi v sekretariatu osnovne organizacije ZK v Sipaku sem pričakoval, da smo tako ustanovili močno osnovno organizacijo ZK. Vendar kmalu sem spoznal, da se je interes članstva za politično delo v sedanjem gospodarskem položaju delavca zelo zmanjšal. Mislim, da v celotni naši družbi preživljamo zelo težko gospodarsko in politično krizo in da ta kriza negativno vpliva na vso našo družbo.

V osnovni organizaciji ZK Sipaka smo sprejeli delovni program, o katerem smo mislili, da bo aktiviral vsakega člana ZK v Sipaku. A to se ni zgodilo. Imam vtis, da večje število ljudi v naši družbi in naši delovni organizaciji rado razpravlja "za vogalom", ni pa pripravljeno razpravljati odkrito in svoja mnenja podpreti z dokazi. Mislim pa, da edino takšne razprave lahko obrodijo družbeno koristne rezultate.

V osnovni organizaciji ZK Sipaka smo si zastavili naloge, o katerih sem prepričan, da jih bomo uresničili in tako pripomogli k ozdravitvi naše organizacije ZK - k temu, da bo sposobna razreševati najrazličnejše probleme.

V prihodnjem letu bo po mojem mnenju gospodarski položaj naše delovne organizacije nekoliko lažji; seveda če se ne bodo gospodarski ukrepi spreminjali iz dneva v dan.

Tako mislim zaradi tega, ker nekatere gospodarske ukrepe poznamo in se zato v skladu z njimi lahko obnašamo.

Želimo pa si predvsem, da bi v prihodnje naša gospodarska politika postala bolj stabilna - takšna, da bi lahko delovne organizacije primerne krojile in načrtovalle svoje gospodarjenje, kajti to bo eno k drugemu pripomoglo k boljšemu gospodarjenju in s tem k večjemu zadovoljstvu delavcev.

Ob koncu tega leta želim vsem zaposlenim delavcem v delovni organizaciji SIPAK in drugih OZD REK veliko delovnih uspehov, osebne in družinske sreče in zdravja!

Stjepan KOLAČKO - sekretar
osnovne organizacije ZK DO SIPAK

Iz APS

Težave pri delu in poslovanju, ki so se v naši zavesti kazale kot kratkotrajne, postajajo sestavni del našega življenja, vsakdanjega dela in načrtov. Včasih rojevajo negotovost in bojazen, največkrat pa nove izkušnje, nova spoznanja in novo zavest, ki nas sili, da se še bolj opremo na svoje lastne moči. Ne zaradi parole ZK, ampak zaradi tega, ker imajo tudi drugi kolektivi svoje težave in moramo zato s svojimi opraviti sami.

Vsakodnevna delovna povezanost z drugimi delavci v kombinatu terja od nas v teh kriznih časih še posebej tesno poslovno povezovanje in idejno ter akcijsko enotnost. Enotni bomo lažje reševali vsak svoje probleme.

V prihodnjem letu si bomo prizadevali še bolj celostno opraviti svoje delo v kombinatu in se organizacijsko in tehnično tako usposobiti, da bomo kos vsem nalogam. Še posebej zavzeto pa si bomo prizadevali dvigniti kvaliteto naših storitev.

Prepričani smo, da bodo kljub težavam naši delovni rezultati dobri in da bomo tako z njimi prispevali svoj delež k skupnemu dobremu delu.

Vsem delavcem kombinata in njihovim družinam želim veliko zdravja in uspehov v novem letu.

Engelbert PUŠNIK - sekretar
osnovne organizacije ZK APS

Iz Tiskarne REK

V naši delovni organizaciji - Tiskarni REK - lahko ugotovimo, da delo družbenopolitičnih organizacij - in v njihovem sestavu tudi osnovne organizacije ZK - v preteklosti ni potekalo na zadovoljivi ravni. Lahko celo trdimo, da vključevanja družbenopolitičnih organizacij v razreševanje težke ekonomske situacije delovne organizacije ni bilo

čutiti. Razvoj delovne organizacije je bil prepuščen stihiji, čeprav so se nazven razmere pri njem prikazovale drugače vse do tedaj, ko je v delovni organizaciji prišlo skoraj do ukrepa družbenega varstva.

V delovni organizaciji prav tako ni bilo čutiti vpliva samoupravnih organov na odločanje o pomembnih poslovnih zadevah. Tudi osebni dohodki so bili v delovni organizaciji tako nizki, da so že ogrožali socialno varnost zaposlenih delavcev v njej. Nezadovoljstvo delavcev je bilo čutiti na vseh ravneh, njihova motivacija za delo je padla in to se je kazalo predvsem v slabih kvaliteta dela in zamujanju dogovorjenih rokov za izvedbo del.

Danes je bistveno drugače. Izboljšanje družbeno-ekonomskega položaja delovne organizacije in pozitivni rezultati njenega poslovanja so omogočili dvig osebnih dohodkov in s tem izboljšanje materialnega položaja delavcev v delovni organizaciji. Izboljšali so se tudi pogoji za delo, uredili smo si prehrano med njim, prav tako sta se v delovni organizaciji izboljšala delovni red in disciplina. Sploh sta v naši delovni organizaciji sedaj zadovoljstvo delavcev z delom in njihov odnos do družbene lastnine izboljšana.

A izboljšanje rezultatov nas ne sme uspavati. Nismo še dosegli tistega nivoja poslovanja, na katerem bi z majhnimi naporii lahko dosegali dobre delovne rezultate.

Naša prva naloga danes in za prihodnje obdobje je, da si zopet pridobimo ugled, kakršnega je imela naša delovna organizacija nekoč. To pa bomo lahko dosegli le z boljšim delom, čim večjim prizadevanjem vsakega posameznika pri njegovem delu in s trdnimi oblikami poslovanja sodelovanja in povezovanja z drugimi delovnimi organizacijami.

Za dosego načrtovanih ciljev nas v letu 1988 torej čaka še trdo delo, ki pa se bo obrestovalo - nam omogočilo dobre delovne rezultate.

Naj za sklep te kratke predstavitve razmer v naši delovni organizaciji zaželim vsem zaposlenim delavcem v njej - prav tako pa tudi vsem drugim delavcem v našem kombinatu - veliko delovnih uspehov in veliko dobrega medsebojnega sodelovanja tudi v letu 1988!

Joco HORVAT - sekretar
osnovne organizacije ZK DO REK Tiskarne

Iz Družbenega standarda

V letu, ki se izteka, je osnovna organizacija ZK delovne skupnosti Družbeni standard bila najbolj dejavna pri razreševanju poslovnih problemov svoje delovne skupnosti.

Letos bomo kljub mnogim težavam poslovno leto še kar uspešno končali. Zato lahko tako delo komunistov kot tudi delo

članov drugih političnih organizacij in samoupravnih organov v naši delovni skupnosti ocenimo pozitivno. To še toliko bolj zato, ker smo vse, kar smo ustvarili, dosegli v težkih gospodarskih razmerah. Nestabilen trg s stalnim spreminjanjem cen in veliko inflacijo, pomanjkanjem nekaterih materialov in njihovo slabo kvaliteto je samo del celotne množice problemov, s katerimi smo se v Družbenem standardu morali vsakodnevno ubadati. Prav zato nas naši dosežki zadovoljujejo, in čeprav niso preveč spodbudni, tudi ohrabrujejo za nadaljnje delo.

V primerjavi z letom 1986 bomo v družbeni prehrani, ki jo organiziramo, letos pripravili sicer za malenkost manjše število toplih in hladnih obrokov hrane, vendar bomo kljub temu poslovanje končali pozitivno. Finančni uspeh pa bo nekoliko slabši v naših gostinskih enotah, saj zaradi omejevanj porabe pri reprezentanci in padca kupne moči prebivalstva dohodki gostinskih obratov iz meseca v mesec nekoliko padajo. V Družbenem standardu smo se trudili, da bi z malimi cenami svojih storitev, predvsem pa z možno pestro izbiro jedi in pijač, privabili v naše obrate Jezero, Delavski klub in Vila Široko kar največ gostov. Vendar nam tudi ta prizadevanja zmanjševanja prihodkov niso mogla zaustaviti.

Podobno kot v gostinstvu tudi s poslovnimi rezultati v naših počitniških domovih in pri letovanjih sploh ne moremo biti zadovoljni. Cene za počitniške domove smo morali oblikovati že v začetku leta, ko poslovnih razmer, kakršne so bile v drugi polovici leta, še ni bilo mogoče predvideti, in zato s takimi cenami tudi nismo mogli pokriti poslovnih stroškov ne v počitniškem domu v Fiesli ne v Crikvenici. Računali smo, da bomo del stroškov pokrili z ustvarjenim dohodkom od prodanih pijač, vendar je bil tudi ta dohodek zaradi upada prodaje pijač in naših sorazmerno malih prodajnih cen pod načrtovanim.

Nasploh pa smo z dejavnostjo pri letovanjih letos lahko še kar zadovoljni. Organizirali smo jih namreč kar za okrog 8 500 delavcev REK in njihovih družinskih članov in se pri njihovi organizaciji skoraj popolnoma še kar srečno izognili v Jugoslaviji že kar udomačenim nepredvidnim premeščanjem letovalcev in drugim vrstam poslovne nesolidnosti v gostinstvu in turizmu.

Najslabši poslovni rezultat bomo letos imeli v samskih domovih, to pa zato, ker zaradi upada zaposlovanja delavcev v njih niso bile v celoti izkoriščene vse sobe in postelje. Poleg tega pa je pri poslovanju samskih domov rast cen komunalnih storitev, energije in vzdrževanja veliko večja in hitrejša kot pri stanarinah.

V naših samskih domovih je bilo letos tudi nekoliko več problemov zaradi nediscipline stanovalcev in kršitev hišnega reda v njih.

Kot že rečeno, pa smo letos z našimi dosežki vendarle lahko zadovoljni. Člane delovnega kolektiva nam je uspelo še bolj pritegniti in spodbuditi za boljše in kvalitetnejše delo, za kar največjo kontrolo stroškov in varčevanje in hkrati doseganje večjega dohodka. Zavedamo se, da nam je tak odnos do dela in poslovnih problemov še bolj kot za nazaj v korist za naprej. Pred nami so namreč časi, ki bodo gotovo še veliko bolj težavni, kot so bila pretekla obdobja. Naloge, ki si jih zastavljamo, bodo rešljive le, če bodo splošne gospodarske razmere ugodnejše in delo vsakega posameznika v našem kolektivu vestno, odgovorno.

Za prihodnje leto si želimo, da bi v obratih družbene prehrane povečali število pripravljenih obrokov, predvsem pa, da bi lahko povečali možnost njihove izbire in kakovost. Na nekaterih mestih za izdajo hrane na bloke bi radi organizirali tudi prodajo jedi in pijač za denar in tako obogatili ponudbo. Predlagati želimo tudi uvedbo ponudbe nekaterih toplih napitkov ob prihodu delavcev na delo.

V gostinskih enotah bomo ob stalni skrbi za dovolj veliko možno izbiro jedi in pijač poizkusili uvesti tudi nekatere bolj specializirane storitve. Še bolj kot doslej se bomo posvetili organizaciji vseh vrst zabavnih prireditev; tako v restavraciji Jezero kot v Delavskem klubu. Vilo Široko pa bi zaradi izjemno lepe lege in njene zgodovinske znamenitosti radi čim bolj izkoristili za reklamiranje naše gostinske ponudbe.

Nadaljevali bomo tudi z izgradnjo gostinstvo-turističnega kompleksa Jezero; to je z ureditvijo zelenice, jezerskega obrežja, pomolov, športnega

igrišča, avtokampa in morda zgradili tudi nekaj bungalovov (hišic za turiste).

V počitniških domovih bo naša glavna skrb odprava letos opaženih pomanjkljivosti. V njih bo treba več skrbi posvetiti čistoč in skupnih prostorov ter zagotoviti pogoje za počitnice zabavno-rekreativnega življenja letovalcev. Vse sile bomo napeli tudi za nadaljnje večanje letovišnih zmogljivosti; načrtujemo nakup apartmajev in nekaj prikolic, nadaljevati pa moramo tudi s pripravami za adaptacijo in povečanje kapacitet počitniškega doma v Crikvenici.

V letu, ki prihaja, bo v samskih domovih nujno treba dokončno sanirati in adaptirati stari samski dom, poskrbeti za ustrezno vzdrževanje obeh novih domov in stanovanecem omogočiti večjo udobje bivanja.

Zaradi manjšanja števila stanovalcev v samskih domovih bomo v njih večjemu številu interesentov lahko omogočili bivanje v sobah brez so-stanovalcev. V prvi vrsti pa moramo v naših samskih domovih zagotoviti red, disciplino in dosledno spoštovanje hišnega reda.

Ob vseh teh nalogah se bomo komunisti v osnovni organizaciji ZK Družbenega standarda posvetili tudi sebi, svojemu idejnopoličnemu in akcijskemu usposabljanju, da bomo tako lahko prispevali k obogatitvi in smotnosti dejavnosti celotne zveze komunistov in s tem k utrditvi njenega zadnje čase že kar omajanega ugleda in zaupanja ljudi vanjo.

Vsem članom delovnih organizacij in delovnih skupnosti našega kombinata želimo veliko delovnih uspehov, zdravja, predvsem pa čimmanj težav v letu 1988!

Ljudmila ŠTURM - sekretarka
osnovne organizacije ZK v delovni
skupnosti Družbeni standard

Iz Zavarovanja

Minerva leto delovnih naporov vseh delavcev naše sestavljene organizacije. Ob nenehni prizadevanjih za doseg zastavljenih ciljev smo se prav tako prizadevali dograjevati samoupravo in družbenopolitično življenje.

Za uresničevanje svoje specifične poslovne funkcije v sestavljeni organizaciji si je naša delovna skupnost Zavarovanje prizadevala zagotavljati nemoten potek delovnih

procesov v sestavljeni organizaciji in zanesljivo varovanje družbenega premoženja v njej. Zaostrovanje gospodarske situacije je prav od delavcev naše delovne skupnosti terjalo posebno pozornost in pozornost pri opravljanju delovnih nalog. Za to so skrbele tudi družbenopolitične organizacije; torej tudi naša osnovna organizacija Zveze komunistov, ki je na začetku leta štela 11 članov, v procesu izvajanja prenove njenega članstva pa sta jo dva člana med letom zapustila.

V prizadevanjih za čimbolj učinkovito delo celotne delovne skupnosti je naša osnovna organizacija ZK obravnavala tudi razmere v svojem okolju ter dobljene informacije in gradiva od višjih organov ZK.

Pomemben del pozornosti komunistov in samoupravnih organov v naši delovni skupnosti je bil povečan razmeram v kolektivu ter varnosti vseh objektov in drugega družbenega premoženja, ki ga varujemo, zato pa tudi uveljavljanju discipline in odgovornosti tako komunistov kot drugih naših delavcev pri delu. Menimo namreč, da v kolektivu, kakšen je zaradi svoje dejavnosti naš, ne sme biti nediscipline, neresnosti pri delu in omahljivosti. Za dobro opravljanje naših nalog pa seveda moramo imeti zagotovljene ustrezne delovne razmere in opremo. To je sploh pogoj, da delavec lahko odgovorno opravlja svoje delo.

Posebno pozornost smo posvečali tudi sistemu kadrovanja in razporejanja delavcev na ustrezna dela in naloge kakor tudi povezovanju naše osnovne organizacije ZK in cele delovne skupnosti znotraj sestavljene organizacije in navzven.

Ob koncu leta, ki nikakor ni bilo lahko, si komunisti in tudi drugi delavci naše delovne skupnosti želimo še več delovnih uspehov in še solidnejše delovne odnose znotraj sestavljene organizacije in v širši družbenopolitični skupnosti.

Vsem komunistom v sestavljeni organizaciji, celi občini Velenje in širši družbeni skupnosti želimo novih moči za premaganje kar resno zapletenih družbenih razmer in še večjo tvorno vpetost v njihova okolja.

Torej pogumno v novo leto in vsem naj bo srečno in boljše, kot je bilo leto 1987!

Franc ZALOŽNIK - sekretar
osnovne organizacije ZK delovne
skupnosti Zavarovanje

ga kombinata. A vprašanje je, kako dolgo bo še tako!

Vprašanje samo upravne organiziranosti našega kombinata in cellega slovenskega elektrogospodarstva in premogovništva?

O vprašanju

reorganizacije elektrogospodarstva in premogovništva sem že večkrat govoril, zato tokrat le ponavljam: nobena reorganizacija sama po sebi ne bo spremenila razmer, v katerih se je znašlo slovensko elektrogospodarsko gospodarstvo in premogovništvo. Najprej bi bilo treba zagotoviti tak prihodek sistema, ki bi ob dobrem delu zagotavljal tudi pozitivno poslovanje, in se šele na tej osnovi lotiti reorganizacije.

Nova oblika organiziranosti elektrogospodarstva in premogovništva, ki je bila določena z družbenim dogovorom pred štirimi leti, ni tako slaba, kot jo želijo nekateri prikazati. Zato bi bilo mogoče z manjšimi dopolnitvami izvedene reorganizacije doseči vse cilje, ki jih je republiška skupščina postavila pred elektrogospodarstvo in premogovništvo.

Prevelike reorganizacije - posebno, če niso dovolj preučene - največkrat ne prinesejo drugega kot stroške in odtegnjo interes delavca od proizvodnje k neproduktivnim vprašanjem organiziranosti. V kombinatu smo mišljenja, da se moramo pri reorganizaciji (kakršna že bo) držati kriterijev, ki jih je na svoji zadnji redni seji - 17. decembra - sprejel delavski svet našega kombinata; to pomeni:

- Povezava med RLV, ki pridobiva primarno energijo, in TE Šoštanj, ki to primarno energijo predeluje, mora biti direktna, saj so problemi v dolini, in pričakujemo lahko pravočasno reševanje problemov le v dolini.

- Odnosi morajo biti čisti; torej ena in ista delovna organizacija ne more in ne sme biti vključena v več sistemov, če ne more razdeliti svojih interesov, s katerimi se veže v posamezno sestavljeno organizacijo.

Oboleli ste?

Res je; letos me je prizadela bolezen in že tretji mesec sem odsoten od dela. A zdravje se mi izboljšuje in trdno sem prepričan, da bom v začetku novega leta spet krepko poprijel za svoje delo.

Ob tej priložnosti bi se želel zahvaliti za dobre želje, ki sem jih v tem času dobival od članov našega kolektiva.

Vaša želja delavcem kombinata ob novem letu?

V letu 1988 želim vsem članom našega kombinata obilo uspehov in da bi bilo njihovo delo lažje - z manj državnimi intervencijami. Tako bi delavec v resnici postal gospodar svojega dela.

Vsakemu posebej pa želim zdravja in zadovoljstva, vsem skupaj pa, da bi novo leto prijetno dočakali in ga preživeli v krogu svojih najdražjih. /Tatjana Hudomalj/

Pogovor ob novem letu s Slavkom Janežičem, predsednikom KPO našega kombinata

Uresničevanje delavskega samoupravljanja v organizacijah združenega dela našega kombinata je zelo oteženo, še posebno v obeh energetskih OZD. Kako to vpliva na opravljanje vaše poslovne funkcije?

V energetiki že več let ne moremo govoriti o samoupravljanju; delavci ne morejo odločati o delitvi dohodka, ker ga ni, osebni dohodek pa se odreja na osnovi statističnih podatkov glede na znesek osebnega dohodka v republiki. Takšne razmere so posledica stalne izgube elektrogospodarskega gospodarstva in premogovništva (EGP), ki je odsev administrativno odrejenih cen električne energije in premoga. Produktivnost tako v RLV kot v TE Šoštanj pa v ničemer ne zaostaja za svetovno produktivnostjo.

V sistemu, kjer se vse ureja administrativno, je tudi težko opravljati poslovne funkcije, saj se te funkcije zožijo na čisto vodilne proizvodne. In še pri vodenju izvajanja proizvodnih nalog smo poslovodni delavci brez možnosti, da bi vplivali na stimulacijo boljšega dela.

RLV in TEŠ segata s svojo produktivnostjo prav v vrh evropske oziroma svetovne produktivnosti; izpolnjujeta dogovorjene naloge, kljub temu pa zaradi sistemskih neskladij poslujeata z izgubo in brez zadostnih obratnih sredstev. Takšno poslovanje ima za posledico neizpolnjevanje samoupravnih dogovorjenih obvez v okviru občinske družbene skupnosti, to pa zopet potiska našega delavca, kljub njegovemu dobremu delu, v neenakopraven položaj v primerjavi z drugimi delavci v občini.

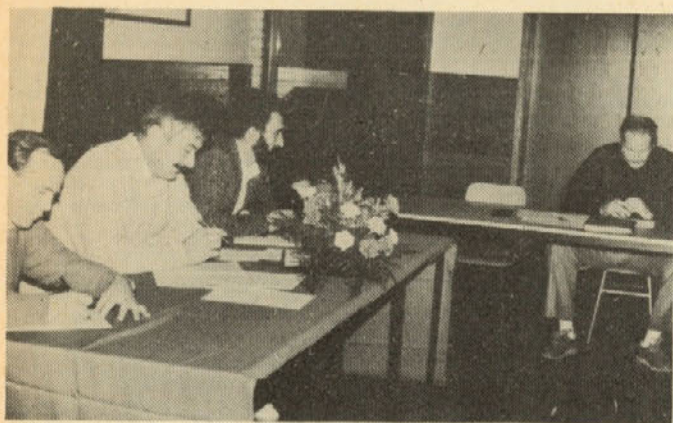
Aktivnost družbenopolitičnih organizacij je priprava dela za samoupravne organe. Vaša ocena tega odnosa v našem kombinatu?

Že iz prej povedanega je jasno, da samoupravljanje pri administrativnem določanju cen in delitvi osebnega dohodka ne more živeti tako, kot bi bilo potrebno. In ker je tudi delo družbenopolitičnih organizacij obremenjeno s temi nepravilnostmi, ga nikakor ni mogoče oceniti kot dobrega, ko gre za pripravo smernic in usmerjanje odločitev samoupravnih organov.

Prepričan sem, da je prvi pogoj za prizadevanje in dobro delo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij možnost uveljavljanja pravic, ki jih delavcu daje zakon o združenem delu, a to možnost delavcu odvzema jo administrativna poseganja v gospodarske in delitve osebnega dohodka v elektrogospodarstvu in premogovništvu.

V našem kombinatu nam kljub vsem težavam za zdaj še uspeva ohraniti delovno zavest in vest delavcev na dokaj visoki ravni; to se zrcali tudi v veliki proizvodnji in produktivnosti v vseh delovnih organizacijah naše-

Delovno predsedstvo seje

Med udeleženci seje so bili tudi predsednica velenjskega občinskega komiteja ZK Irena Brložnik, predstavnik celjskega medobčinskega komiteja ZK Danijel Rinc (drugi z desne strani zgoraj) in ...

predsednik predsedstva problemske konference ZK elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije Boris Lepšina (prvi z leve strani zgoraj).

Z VOLILNE SEJE AKCIJSKE KONFERENCE KOMUNISTOV NAŠEGA KOMBINATA

V torek popoldne, 9. decembra, je v sindikalni dvorani RLV v Novih Prelogah imela volilno sejo akcijska konferenca komunistov našega kombinata. Na njej je tekla beseda tudi o izhodiščih za obravnavo samoupravne organiziranosti našega kombinata in celega sistema elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije in v tem delu seje je prišlo do malega presenečenja. A o njem malo kasneje - najprej nekaj o volilnem delu seje!

Do konca leta 1989 bo predsednik predsedstva akcijske konference komunistov našega kombinata Rafael Kopitar iz ESO, nadomeščal pa ga bo Ljubiša Savović iz skupnih služb kombinata.

Iz osnovnih organizacij ZK v našem kombinatu bo v bodoče v konferenci skupno 35 delegatov in vsi naj bi si prizadevali za idejno in akcijsko enotnost komunistov v vseh delih kombinata; zlasti pri uresničevanju osnovnih ciljev združevanja v kombinat, urejanju družbeno-ekonomskih odnosov v njem in celotnem sistemu elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije pa pri usklajevanju skupnih osnov in meril nagrajevanja delavcev v kombinatu po delu in delovnih rezultatih in usklajevanju družbenega standarda delavcev vseh združenih organizacij v kombinat kakor tudi pri uresničevanju enotne politike splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite v kombinatu, razvoju kombinata in sanaciji ekoloških razmer v Šaleški dolini.

Tem vprašanjem so tudi v minulih dveh letih, ko je predsedstvo akcijske konference vodil Matjaž Klemenčič iz RLV, posvečali dosti pozornosti - je bilo moč razbrati iz poročila Matjaža Klemenčiča o delu konference od konca leta 1985 naprej. Polega tega in še drugega pa je Matjaž Klemenčič povedal tudi tole:

"Največ pozornosti smo komunisti v kombinatu posvečali urejanju družbeno-ekonomskega položaja energetskega dela kombinata. Vendar pa se njegov položaj še ni izboljšal. Zato čaka tako samoupravne organe in družbenopolitične organizacije kakor tudi poslovodne in vodstvene delavce v našem kombinatu na tem področju še precej dela.

Sodelovali smo tudi pri javnih razpravah o razvoju našega kombinata; predvsem njegovega energetskega dela, in to z vidika poseganja tega dela kombinata v naravo oziroma negativnih vplivov energetskega dela kombinata na okolje. Vključevali smo se tudi v obravnavo nove samoupravne organiziranosti našega kombinata, sodelovali pri obrambni vaji Paka '86, iskanju rešitev za problematiko proizvodnje elektrofilitrskih gradbenih elementov v kombinatu in socialne varnosti delavcev, zaposlenih pri tej proizvodnji. Naše delo je nadalje zajemalo - in bo tudi v prihodnje - sodelovanje pri načrtovanju razvoja našega kombinata in takšnega združevanja dela in sredstev v njem, da bo lahko eden od nosilcev razvoja naše ožje družbenopolitične skupnosti tudi po končanem rudarjenju v Šaleški dolini. Pri tem so bila pripravljena tudi izhodišča za obravnavo samoupravne organiziranosti našega kombinata in celega sistema elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije."... In pri obravnavi teh izhodišč na seji je, kot je že bilo rečeno, prišlo do malega presenečenja!

**Zdaj bi moral
nekdo skočit'!**

To so bile besede predsednika delovnega predsedstva volilne seje konference Srečka Meha, potem ko je o izhodiščih za obravnavo samoupravne organiziranosti našega kombinata in njegovega vključevanja v sistem elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije na kratko razpravljal član poslovnega odbora TE Šoštanj za proizvodnjo in vzdrževanje Boris Dejanovič. Ta razpravljalec je namreč med drugim dejal:

"V TE Šoštanj dopuščamo poleg združevanja naše delovne organizacije v REK Franc Leskošek-Luka tudi možnost usklajevanja naših interesov v širšem sistemu. Torej varianta združevanja TE Šoštanj v sistem EGS za nas nikakor ni nesprejemljiva..."

Te besede so gotovo bile malo čudne; posebno zato, ker je na seji predhodno že nekaj razpravljalcev glasno in jasno zatrdilo, da so pripravljena izhodišča za obravnavo samoupravne organiziranosti

našega kombinata in celega sistema elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije med poslovnimi delavci naše sestavljene organizacije nesporna - da jih vsi podpirajo - da so za tesno povezanost obeh naših energetskih delovnih organizacij kakor tudi neenergetskih v REK Franc Leskošek-Luka. Torej na seji nihče ni pričakoval, da si bo prav na njej - na volilni seji akcijske konference komunistov našega kombinata - kateri izmed poslovnih delavcev v kombinatu glede tega premislil. Pa se je! Se pravi, da kljub vsem dogovorom, tudi težavam, ki nas pestijo, še vedno vsi ne vedo, na kakšen način organizirani bi lahko boljše in lažje gospodarili.

"Zato pa tudi imamo precej težav," je potem, ko je že nekaj udeležencev seje kar precej ogorčeno nasprotovalo mnenju Borisa Dejanoviča, povzel besedo še član poslovnega odbora našega kombinata za razvojno-tehnično področje Franc Avberšek in potlej takole ilustriral še, kako velikokrat v energetskem sistemu potekajo dogovarjanja:

"Minuli četrtek so bili v Maribor klicani predstavniki šoštanjskih termoelektrarn, da bi uskladili načrt investicij za leto 1988. V petek so bili v Maribor poklicani predstavniki RLV in tudi oni so usklajevali načrt investicij za prihodnje leto. Danes pa sem bil na sestanku odbora za razvoj elektrogospodarstva Slovenije v Mariboru jaz kot predstavnik našega kombinata - in na njem smo ugotovili, da TE Šoštanj niso dobile vseh načrtovanih sredstev za investicije in tudi RLV ne. Res nisem vedel, kaj bi lahko naredil ob tej ugotovitvi... Nisem vedel, ali naj TE Šoštanj nekaj sredstev odstopijo RLV ali pa naj RLV pomaga TE Šoštanj. Saj Termoelektrarnam Šoštanj so sredstva potrebna za odpravljanje ekoloških težav, RLV pa jih potrebuje, da bo lahko odkopal toliko premoga, kolikor ga šoštanjske termoelektrarne potrebujejo za proizvodnjo načrtovane količine električne energije...

In še en primer!

Ko smo v Ljubljani načrtovali, koliko električne energije naj bi porabili prihodnje leto, so nam rekli:

"Povejte nam, koliko premoga boste odkopali v RLV, mi pa bomo potem že izračunali, koliko elektrike bodo proizvedle Termoelektrarne Šoštanj."

Ali je to sprejemljiv način dogovarjanja?

Mislím, da bomo končno le morali vsi dojeti, da smo v naši dolini odvisni od energije.

Če bomo hoteli v naši dolini energijo še naprej dobro pridobivati in od tega živeti, bomo pa že morali uskladiti naša mnenja."

Draga Lipuš

SPREJETI SKLEPI AKCIJSKE KONFERENCE NA TEJ SEJI

1. Akcijska konferenca ZK REK podpira izhodišča za usmerjanje nadaljnjega razvoja organiziranosti in povezovanja REK v sistem elektrogospodarstva in premogovništva SR Slovenije.

2. Akcijska konferenca nalaga članom ZK v REK, predvsem poslovnim in strokovnim delavcem, da se na podlagi sprejetih izhodišč dejavno vključijo v aktivnosti za spremembo zakona o energetskem gospodarstvu ter v procese usklajevanja makroorganizacijske zgradbe elektrogospodarstva in premogovništva SR Slovenije.

3. Akcijska konferenca nalaga članom ZK v REK, da na podlagi sprejetih izhodišč v svojem neposrednem delovnem okolju spodbujajo in usmerjajo samoupravne procese spreminjanja delovne in poslovne organiziranosti k oblikam, ki povečujejo sposobnost kombinata za uresničevanje njegovih temeljnih družbenih nalog in skupne odgovornosti; to je za:

- učinkovito in racionalno izkoriščanje energetskih virov Šaleške doline,
- preprečevanje in odpravljanje negativnih vplivov dejavnosti na okolje;
- razvoj proizvodnih programov, ki bodo dolgoročno v dohodkovnem in zaposlitvenem pomenu nadomeščali zmanjševanje energetske dejavnosti.

4. Akcijska konferenca ZK REK ugotavlja, da je primarna naloga in interes kombinata zagotavljanje tehnično-tehnološke skladnosti ob-

ratovanja in razvoja elektroenergetskega sistema ter njegova poslovna učinkovitost.

Vse dosedanje analize so pokazale, da koncepcija integracijskih procesov, ki je zastavljena s samoupravnim sporazumom o združitvi v REK in na kateri temeljijo danes sprejeta izhodišča, le podpirajo enotnost sistema EPS (elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije) in omogočajo uveljavljanje ekonomskih kriterijev obnašanja. Zato ni mogoče pristati na tiste organizacijske rešitve, ki bi izničile pozitivne učinke povezovanja v SOZD REK ter učinkovito uresničevanje skupnih ciljev; navedenih v predhodni točki.

5. Sprejeta izhodišča so usmerjena predvsem k odpravljanju ugotovljenih slabosti v organiziranosti sistema EPS in SOZD REK z uveljavljanjem osnovnih ekonomskih vzvodov za samoorganiziranje dejavnosti. Prepričani smo, da bo učinkovit le tak program za povečanje gospodarnosti pri proizvodnji električne energije, ki bo hkrati pomenil prisilo za njeno pametnejšo porabo. Lev razmerah realne menjave med sistemom EPS in okoljem lahko zaživijo znotraj sistema tisti instrumenti, ki spodbujajo proizvajalce k povečanju učinkovitosti in zmanjševanju stroškov poslovanja. Spremembe zakona o energetskem gospodarstvu bi morale predvsem konkretizirati vsebinske instrumente in okvire racionalnega gospodarjenja.

6. Komunisti v REK moramo ustvarjati družbenopolitično razpoloženje, v katerem je nenehno presojanje ekonomske učinkovitosti naše lastne organiziranosti na podlagi dognanj sodobne organizacijske znanosti normalna pot prilagajanja zahtevam časa in okolja. Zato ne zadostuje, da smo enotni, ko sprejemamo izhodišča. Naša dolžnost je, da pospešimo njihovo strokovno razgrajevanje v konkretne organizacijske rešitve ter uvajanje teh rešitev v prakso.

Titovo Velenje, 8. december 1987

OBVESTILO

oddelka skupnih služb RLV za rudarske škode

REK Rudnik lignita Velenje - oddelek skupnih služb za rudarske škode bo v torek, 29. 12. 1987, ob 10.00 pri jaški Škale organiziral razprodajo rabljenega stavbnega pohištva.

Na prodaj bodo:

1. okenska krila	316 kosov	po 14 500 din
2. okenski okviri	23 kosov	po 8 000 din
3. vratna krila	68 kosov	po 11 000 din
4. kompletna vrata	8 kosov	po 8 600 din
5. gradbeni les	1,071 m ³	po 44 000 din
6. parket	za okrog 24 m ²	po 1 764 din

Če bo za nakup konkurenca, bo uvedena licitacija, navedene cene pa bodo upoštevane kot izklicne.

Ogled materiala bo možen 28. 12. 1987 med 10. in 12. uro.

Na dan razprodaja bo dostop do njenega kraja urejen pri vartarnici ob bivši delavnici temeljne organizacije RLV Mizarske dejavnosti.

Srečno!

POPRAVEK

Predzadnji del članka Srečanje invalidov športnikov in šahistov ob 35-letnici ESO, objavljenega na strani 6 številke Informatorja 21/87, bi se moral glasiti:

Namizni tenis

1. Aktiv invalidov ESO (3 točke), 2. Društvo invalidov Velenje (1), 3. Aktiv invalidov RLV (0).

Bralce našega glasila prosim, da to vzamejo na znanje.

Aktiv invalidov ESO - Teufik Šehić

Delavci delovne organizacije REK ESO so tudi kolektivno proslavili 35-letnico dejavnosti svoje delovne organizacije

V začetku srečanja delavcev ESO v Rdeči dvorani

V soboto, 5. decembra, je bilo v svečano okrašeni Rdeči dvorani v Titovem Velenju srečanje vseh delavcev delovne organizacije našega kombinata ESO ob 35-letnici dejavnosti njihove delovne organizacije. Te njihove svečanosti so se udeležili tudi upokojeni delavci ESO, predstavniki družbenopolitičnega življenja in gospodarstva občine Velenje in cele celjske regije, poslovodni delavci iz vseh delov našega kombinata, predsedniki delavskih svetov, predstavniki sindikalnih organizacij, organizacij zveze komunistov in zveze socialistične mladine v našem kombinatu in častni gostje - nekdanji poslovodni delavci naših organizacij združenega dela - Mirko Bizjak, Ludvik Mali in Viktor Barle.

Vsem zbranim je uvodoma spregovoril direktor ESO Vili Jelen. V svojem govoru je na kratko orisal 35-letno razvojno pot ESO. Med drugim je dejal:

"Trdimo lahko, da smo vodilni proizvajalci in monterji strojev in naprav za rudarstvo v Jugoslaviji. Da pa smo to dosegli, se moramo zahvaliti zaupanju vodilnih delavcev RLV in TE Šoštanj v preteklih letih v nas.

To zaupanje je temeljilo na znanju, sposobnosti ter pogumu vseh delavcev v ESO, saj se nismo ustrašili nobene, še tako zahtevne naloge.

Sedaj si zelo prizadevamo, da bi se uveljavili na novih trgih in razvili nove proizvodne programe, saj imamo 'železa v ognju' v vzhodni Nemčiji, ČSSR, Madžarski in Sovjetski zvezi.

Pogovarjamo se že tudi, da bi skupaj s Smeltom sklenili pogodbe za poslovni prodor v Švico, skupaj z Rudisem pa za uveljavljanje v zahodni Nemčiji."

Ob koncu svojega govora je direktor ESO poudaril, da lahko le z dobro organiziranostjo ter s čim boljšo proizvodnjo in prizadevanostjo vseh, ki delajo v ESO, dosežejo še boljše rezultate, kot so jih dosegali doslej.

Za direktorjem ESO je povzel besedo slavnostni govornik Ivan Kramer, predsednik medobčinskega sveta zveze sindikatov celjske regije, ki je v svojem govoru poudaril, da je ESO resnično ugledna delovna organizacija, dober kolektiv - delovna skupnost, ki točno ve, kaj hoče in kaj mora delati.

Za dosežene delovne rezultate je vsem sedaj zaposlenim delavcem v ESO kakor tudi upokojenim delavcem ESO nazadnje še čestital in jim zaželel vse najboljše.

Prijetna popestritev uvodnega dela srečanja je bil tudi kulturni program, ki so ga izvedli učenci iz osnovne šole Veljko Vlahović, naša rudarska godba in delavec pesnik ESO Josip Bačić.

Kulturnemu programu pa je najprej sledila podelitev priznanj nadpovprečno uspešnim delavcem ESO v letu 1987 (Viktorju Kovaču, Marjanu Vošnerju, Francu Gerlu, Juriju Globačniku in Štefanu Zveru), zatem pa še podelitev posebnih jubilejnih nagrad trem delavcem ESO - Heleni Lubej, ob 50. življenjskem jubileju, Ivu Petreju in Josipu Bačiću pa ob 55. življenjskem jubileju.

Po podelitvi teh, že nekaj let uvedenih priznanj in nagrad v ESO, ki so jih letos najbolj svečano lahko podelili ravno na tem srečanju, je predstavnik velenjskega društva invalidov Edo Centrih zbranim delovnemu kolektivu ESO čestital in podelil priznanje za podpiranje društvenih dejavnosti velenjskih invalidov, posebej pa še dejavnosti aktivna invalidov ESO. Podobno čestitko in priznanje je dobil tudi od učencev osnovne šole Veljko Vlahović, saj vzorno uresničuje patronat nad to šolo.

Po vsem tem se je uvodni del srečanja prevlel v družabni del - vesel in živahen, z zadovoljnimi in nasmejanimi obrazi vseh. Marsikdo je med njim po več letih ponovno prišel v stik s svojim nekdanjim sodelavcem, mu stisnil roko, sedel k njemu in potem sta se pogovorila o vsem mogočem.

Marsikdo je tako ponovno srečal tudi nekdanjega direktorja ESO Viktorja Barleta. Srečanja delavcev ESO, upokojenih ali še aktivnih, z njim so bila še posebno prisrčna in zato smo Viktorja Barleta kar s težavo odtegnili od njih, ko smo na vsak način hoteli, da bi nam kot nekdanji direktor ESO na tej svečanosti povedal kaj za naše glasilo. Pa vendar nam je to uspelo - in Viktor Barle nam je povedal tole:

"V ESO sem se zaposlil 1. maja leta 1955. Takrat je bil ESO še obrat RLV, usmerjen skoraj izključno v dejavnost za RLV, pod mojim vodstvom pa smo njegov razvoj načrtali v smeri, ki jih vključuje dejavnost današnje delovne organizacije ESO.

Mislim, da morata biti RLV in ESO tesno povezana, kajti velenjski rudnik je poligon dejavnosti ESO in ima velike zasluge, da je danes ESO delovna organizacija z dejavnostjo za rudnike. Res pa je tudi, da je ESO s svojim razvojnim programom in njegovim uresničevanjem veliko prispeval k humanizaciji rudarstva pri nas. Za sklep tega razmišljanja pa tole: iz povezanosti z RLV smo rastle in povezanost z njim naj ostane!

K povedanemu naj pridam še, da sem leta 1978, ko sem iz Velenja odšel in se zaposlil v republiškem rudarskem inšpektoratu, zapustil Velenje v prepričanju, da bodo mladi strokovnjaki s svojimi svežimi idejami in zagnanostjo izpeljali tisto, kar smo mi začeli. In danes slišim - tudi od drugih - o ESO veliko pohval. To sem povedal, čeprav tega kot inšpektor sploh ne bi smel povedati.

Glede našega današnjega srečanja pa bi rad rekel, da mi je hudo, če sem koga v tej gneči, ki bi mu moral stisniti roko, spregledal. Sem pa zelo vesel, da sem videl stare prijatelje in sodelavce - vse tiste, ki smo iz delavniških prostorov pomagali ustvariti to, kar je ESO danes."

Še razgovor z upokojenim diplomiranim rudarskim inženirjem Ludvikom Malijem, ki je bil direktor RLV sredi teh 35 jubilejnih let ESO in je tudi zelo veliko pripomogel k tako uspešnemu vsestranskemu razvoju ESO!

V času, ko ste bili direktor RLV, je bil ESO še del RLV. Se morda spominjate, s čim vse so se takrat v njem ukvarjali?

Predhodnika današnje delovne organizacije ESO - elektrostrojni obrat oziroma prve povojne elektrostrojne remontne delavnice Rudnika lignita Velenje - sem spoznal že leta 1951, ko sem prišel v RLV za jamskega obratovodjo, in že takrat smo rudarji veliko uspešno sodelovali z delavci ESO.

Vendar takrat je bilo v rudniku poleg ročnega orodja in jamskih vozičkov bolj malo druge opreme; v glavnem le nekaj zasekavalnih strojev, stresalk, verižnih transporterjev in žičnic. Novi časi in izredno napore delovne razmere v jamah našega rudnika pa so terjali, da to čimprej spremerimo. In ESO se je zaradi tega začel razvijati iz pretežno remontnega obrata tudi v proizvodjalca rezervnih delov za rudniško elektrostrojno opremo, postopoma pa tudi v proizvodjalca posameznih strojev in naprav za jamske obrate. Tako smo se sami lotili mehaniziranja rudnika, in to na odkopih in pri jamskem transportu.

Kako bi na kratko opisali razvojno pot ESO?

Rast in razvojno pot ESO so najprej določale, usmerjale in ju nekoliko tudi omejevale potrebe Rudnika lignita Velenje. Kasneje pa so nanovo zgrajene proizvodnostoritvene zmogljivosti ESO, strokovna usposobljenost in izkušnost delavcev v njem prerasli potrebe RLV, in ESO je preusmeril prodajo nekaterih svojih izdelkov in storitev tudi drugam, to pa je že terjalo, da postane bolj ali manj samostojen.

ESO v vaših očeh danes?

Danes je ESO kot delovna organizacija REK, povezana posebno z RLV, trdno in razvojno perspektivno podjetje. Iz tega pa izhaja, da ne bi smeli nikdar pozabiti na ugodnosti in koristi, ki jih ima od REK oziroma od povezanosti z RLV. Saj v jamah RLV ima možnost direktnega ugotavljanja potreb sodobnega podzemnega premogovništva po tehnični opremi kakor tudi možnost neposrednega preizkušanja novih tehničnih zamisli in izdelkov za to dejavnost. Torej je RLV idealen poizkusni poligon za ESO. In če bo ESO sposoben zadovoljevati potrebe velenjskega rudnika po tehnični opremi, bo sposoben zadovoljiti tovrstne potrebe kateregakoli drugega podobnega rudnika. To pa pomeni tudi, da njegova perspektiva ni omejena s perspektivo RLV oziroma da bo lahko proizvajal in se razvijal še po prenehanju odkopavanja premoga v Šaleški dolini.

S tem v mislih želim delovnemu kolektivu ESO veliko nadaljnjih delovnih uspehov in srečno novo leto 1988!

Pripravila Tatjana Hudomalj

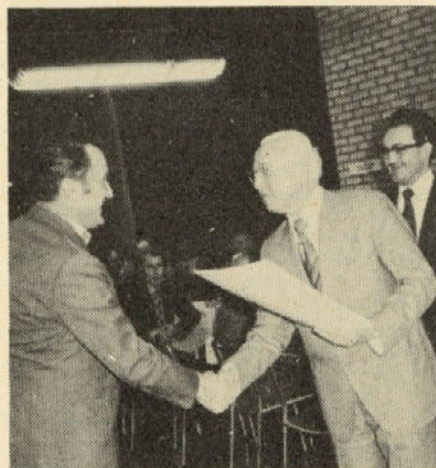
Marsikateri delavec ESO se je na tej svečanosti po več letih ponovno srečal tudi z nekdanjim direktorjem ESO Viktorjem Barletom.

Pogovor s predsednikom poslovnega odbora RLV Alojzom Diaccijem

Leto, ki mineva, je bilo za delovni kolektiv RLV vsestransko zahtevno, naporno - tako na proizvodnem kot tudi na poslovnem področju. Kako ste zadovoljni z doseženo proizvodnjo v RLV v tem letu, v kakšnih rudarsko-tehničnih razmerah je potekalo odkopavanje premoga in kako ste bili oskrbljeni s potrebnimi hidravličnimi odkopnimi podpornjem, repromaterialom in rezervnimi deli za jamsko opremo?

"Letos bomo v RLV odkopali nekaj več kot 4,7 milijona ton premoga; torej manj kot lani, kar pa je tako posledica zunanjih vzrokov kot rudarsko-tehničnih razmer v jamah.

S planskimi dokumenti za letos smo predvideli, da bomo v 266 rednih delovnih dneh in 13 dodatnih delovnih sobotah odkopali 4,9 milijona ton premoga. Po sklepu skupščine občine Velenje z dne 23. 6. 1987 v zvezi z ekološko problematiko Šaleške doline in po sklepih republiškega komiteja za energetiko v zvezi z velikimi zalogami premoga na depozitih v Prelogah - zaradi ugodnih hidravličnih razmer so namreč imele šostanje

Ludvik Mali (v sredini) na sliki iz arhiva našega glasila, posneti na tradicionalnem srečanju racionalizatorjev iz našega kombinata leta 1976

ske termoelektrarne letos najmanjšo proizvodnjo električne energije v tem desetletju in so zato tudi premoga porabile manj, kot bi ga drugače - pa smo delo ob dodatnih delovnih dneh ('rdečih' sobotah) ukinili. V delovnem načrtu predvideno število delovnih dni je bilo tako zmanjšano za 10 'rdečih' sobot, zaradi tega pa je bil odkop premoga za 165 000 ton manjši od načrtovane-ga.

Do izpada proizvodnje v RLV je prišlo tudi zaradi nepravčasnih dobav hidravličnega odkopnega podporja in izjemno težkih rudarsko-tehničnih razmer, zlasti na 'področju KTU' v jami Škale in na 'V-plošči' jame Preloge.

V planu odkopne fronte za letos smo predvideli, da bomo v septembru vključili v odkopavanje etažo na koti -35 v jami Preloge; 45 sekund podporja za ta odkop bi morali po pogodbi z delovno organizacijo ESO dobiti avgusta, a so nas iz ESO konec septembra obvestili, da bomo podporje dobili dva meseca in pol kasneje in še to le, če jim bo Prva petoletka v Trsteniku dobavila 'hidravliko' do 15. oktobra. Za Prvo petoletko pa vemo, da se ne drži niti pogodbenih niti kasneje dogovorjenih rokov. Tako smo konec koncev začeli z odkopavanjem na tem področju z zamudo nekaj več kot tri mesece. To pa nam je povzročilo 90 000 ton izpada proizvodnje premoga.

Tudi z rezervnimi deli za domačo opremo smo imeli težave, zlasti za hidravlično odkopno podporje za vertikalno koncentracijo odkopavanja.

Letos smo za to podporje potrebovali zelo veliko rezervnih delov, ki pa jih nismo vselej pravočasno dobili. Vse bi bilo drugače, če bi se Prva petoletka v Trsteniku držala pogodbenih dobavnih rokov. Ker se jih ni, pa smo se morali ubadati s težavami tako pri kompletiranju podporja ob premeščanju čel kot pri vzdrževanju med odkopavanjem. Vse več preglaavic pa nam povzroča tudi slaba kvaliteta domače opreme.

Težave smo imeli tudi ob dokončevanju odkopavanja na odkopu III/1 v 'KTU-področju', saj smo morali narediti povsem nov dostop do tega čela, da smo sploh lahko demontirali odkopno podporje.

Tudi na čelih V III/2A in V III/2 B smo imeli težave. Izredni hribski pritiski so nam v juniju na teh čelih uničili večino odkopnega podporja in terjali intervencijsko premočajo čela A, v novembru pa še krajšanje čela B. Tako nam je spet izpadlo najmanj 70 000 ton premoga.

Odkopna fronta v RLV je bila letos sorazmerno zahtevna; terjala je veliko premočajo podporja. V prvi polovici leta se je v glavnem še ujemala z načrtom, v drugi polovici pa nič več.

Opraviiti smo morali kar 14 montaž in 12 demontaž jamskega podporja, kar je zahtevalo precejšnje angažiranje vseh zaposlenih v teh predelih rudnika, močno pa sta bila obremenjena tudi jamska mehanizacija in jamski transport.

Doživeli smo tudi dva velika jamska požara, ki sicer nista imela neposrednega vpliva na odkop premoga, zaradi angažiranja večjega števila delavcev pri njuni sanaciji, ki je trajala dlje časa, pa sta na odkop premoga vplivala posredno.

Resne probleme smo nadalje imeli - in jih še imamo, ker s konvertibilnega področja ni bila uvožena vsa potrebna oprema. V RLV se zavedamo resnih problemov pri oskrbi z devizami, zato smo se pri naročanju opreme iz uvoza omejili le na najnujnejše dele za kompletiranje jamske opreme. Načrtovali smo uvoz opreme v vrednosti milijon dolarjev, uvožene pa je bilo le za 260 000 dolarjev. Za toliko zmanjšan uvoz najnujnejše opreme sicer ne bo pomembno vplival na proizvodnjo letos, lahko pa zelo resno vpliva

PRODAM

ceneje, kot je bila kupljena, popolnoma novo trajnožarečo peč.

INFORMACIJE: vsak delovni dan dopoldne prek telefona (063) 855-231, interna številka 238.

Alojz DIACCI: "Glede na vse težave, ki so nas letos pestile, lahko rečemo, da so naši proizvodni rezultati dobri - enakovredni tistim v zadnjih nekaj letih."

na proizvodnjo prihodnje leto.

Uvoz nujno potrebnega repromateriala in rezervnih delov je bil res manj kritičen kot uvoz opreme, a tudi dobave tega so kasnile. Želimo, da bi bilo mogoče nabavo vsega tega urejati sproti - najboljše bi bilo po četrtilletjih.

Glede na vse težave, ki so nas letos pestile, lahko rečemo, da so naši proizvodni rezultati dobri - enakovredni tistim v zadnjih nekaj letih."

Poslovanje v RLV je bilo v minulih letih precej težko. In letos?

"Na poslovnem področju je bil naš največji problem urejanje družbeno-ekonomskih odnosov. Ogromno truda je od nas terjalo zagotavljanje dnevne likvidnosti. V glavnem smo si pomagali z najemanjem kratkoročnih kreditov, tako da sedaj naši krediti znašajo že 37 milijard dinarjev, obresti od njih pa okrog 12 milijard dinarjev.

Pokritje skupnega prihodka se je gibalo na ravni 60 odstotkov načrtovanega. Cena premoga, uveljavljena v novembru, pa bo le delno omilila nastale izgube.

Za sklepanje poslovnega leta 1987 so bili na ravni elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije pripravljene ukrepi za pokrivanje izgube. Ocenjeno je bilo, da se izgubi ni mogoče izogniti, obstaja pa možnost, da bo pokrita, če bodo znotraj elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije izvedeni vsi potrebni ukrepi.

Delavski svet RLV je sprejel tudi dodatne ukrepe, ki poleg prihrankov pri stroških predvidevajo zmanjšanje izgube tudi s spremembami vira sredstev za raziskave in amortizacijo.

Zastavljene ukrepe že nekaj časa izvajamo in predvidevamo, da nam bodo zmanjšali izgubo približno za 6 milijard dinarjev.

Problem pa je oblikovanje skladov, predvsem stanovanjskega (9 % od bruto osebnih dohodkov). Po novi zakonodaji je namreč mogoče v ta namen uporabljati le sredstva,

oblikovana po sklepnem računu, zato bo naša stanovanjska izgradnja v prihodnjem letu odvisna od tega, ali bomo sredstva zanj po sklepnem računu oblikovali ali ne.

Prav tako težek problem je financiranje družbenih dejavnosti (zdravstva, srednjih šol v naši občini in SR Sloveniji), kajti po veljavni zakonodaji ob izgubi podjetja sredstev za družbene dejavnosti ne sme odvajati. Na to v RLV ne pristajamo, ampak iščemo poti, da družbene dejavnosti v naši občini ne bi bile prizadete."

Z odkopavanjem premoga v RLV se spremirja tudi podoba nekaterih predelov Šaleške doline. Kako ste v RLV letos reševali ekološka vprašanja? Povejte tudi, z uresničevanjem katerih investicijskih programov ste se največ ukvarjali!

"Letos smo bili v RLV v skladu s sklepi skupščine občine Velenje zelo aktivni pri oblikovanju in izvajanju programov ekološke sanacije ugrezninskih območij. Poglobljeno je bilo tudi delo s krajevnimi skupnostmi, ki so kakorkoli prizadele za dejavnostjo v RLV.

Na področju investicij pa smo izvedli sklepna dela pri investicijskem programu nadomestnih objektov RLV v Novih Prelogah, reševali problematiko v zvezi z dolgoročnim financiranjem rudarskih škod in izvajali letni program rudarskih škod.

Naredili smo tudi analizo dolgoročnega odkopavanja premoga v našem rudniku. Zagotovili smo tudi sredstva za investicijski program za daljinski prenos podatkov iz jam, z namenom, da zagotovimo nepretrganost odkopavanja premoga, pa smo izdelali in revidirali tako osnovni investicijski program za odpiranje jame Šoštanj kakor tudi investicijski program jama Šoštanj - I. faza."

Kakšne pa so bile v zaostrenih družbeno-ekonomskih razmerah v RLV možnosti za delavsko samoupravljanje?

"Uspešno smo izvedli volitve v samoupravne organe; v delavske svete, odbore in komisije smo izvolili več kot 500 delavcev. Vendar pa v času sedanjega vsesplošnega administriranja in omejevanja, ko so cene določene in je tudi dohodek za komercialni prenos vnaprej določen le za približno 20 % proizvodnje, za energetskega pa skozi skupni prihodek, ki ga dosegamo, neznan, pravih možnosti za samoupravljanje ni. Odločanje delavskih svetov se zaradi tega vse prevečkrat sprevrže v potrjevanje že sprejetega, zakonsko določenega ali 'družbeno dogovorjenega'. Ob tako velikem prepadu med stvarnim in razglašnim samoupravljanjem ne more biti činitelj napredka.

Prepričani smo, da le z delom z 'bazo' in dobrimi sklepi najvišjih forumov (kritično analizo, dolgoročni programom stabilizacije, resolucijama kongresov ZK) stanja razmer ne bomo spremenili.

Področje delitve osebnih dohodkov so letos določili dva intervencijska zakona in spremenjen družbeni dogovor. Pravo formulo za nagrajevanje po delu in delovnih razultatih pa je v sedanjem času velike inflacije težko poiskati. Tudi dobri modeli za delitev sredstev za osebne dohodeke v praksi ne dajejo dobrih rezultatov, saj večina delavcev prejme osebni dohodek, s katerim lahko zadovolji le svoje najnujnejše potrebe.

V RLV smo se trudili, da bi delitev osebnih dohodkov čimbolj povezali s produktivnostjo pri delu, vendar smo zaradi nenehnega spreminjanja zakonodaje na tem področju in največkrat mesečnega določanja dovoljene ravni osebnih dohodkov že v začetku leta ukinili njihov stimulativen del.

Pripravili smo tudi spremembo metodologije AODN (analitičnega ocenjevanja del in nalog) in nove ocenitve del in nalog, razprav o tem pa se bomo lotili v začetku prihodnjega leta.

Zaostrene razmere na področju zaposlovanja pa so močno zmanjšale fluktuacijo naših delavcev.

Število zaposlenih delavcev smo zmanjšali za 100 - zaposlovali smo le še naše štiri-

pendiste, omejili pa smo tudi nadurno delo. Tako ustvarjamo pogoje za drugačno kadrovsko politiko in prehajamo z ekstenzivnega zaposlovanja na intenzivno."

Kakšni pa so načrti v RLV za prihodnje leto in kaj želite delavcem RLV zanj?

"Za prihodnje leto načrtujemo odkop 4,7 milijona ton premoga, in sicer v 265 rednih delovnih dneh in eni solidarnostni soboti. Z ozirom na to, da imamo predvidenih manj montaž in demontaž jamske opreme, kot smo jih opravili letos, in prek celega leta enakomernjšo odkopno fronto, kot je bila letošnja, računamo tudi, da bomo imeli manj proizvodnih težav kot letos.

Še naprej mislimo forsirati tudi uporabo domače jamske mehanizacije, za tisto opremo, ki jo bomo le morali uvoziti - to so kombajni, reševalna oprema, pnevmatske naprave, oprema za prevoz ljudi in materiala - pa imamo v načrtu nadaljnje iskanje možnosti za preusmeritev uvoza z konvertibilnega področja na uvoz s klirinškega področja.

Vendar zavedati se je treba, da so za zanesljivo, varno obratovanje rudnika potrebna tudi devizna sredstva. Brez teh se lahko zgodi, da del rudnika celo preneha obratovati.

Tudi za predvidene investicije bo nujno treba zagotoviti devizna sredstva; pri tem mislim predvsem na investicijski program za daljinski prenos podatkov iz jam.

Pospešeno bomo morali izvajati tudi program ekološke sanacije. Dokončati bomo morali dela, predvidena v investicijskem programu NOP. Izvajali pa bomo tudi dela pri investicijskem programu za daljinski prenos podatkov iz jam.

Čimprej bo treba pridobiti tudi sredstva za nova investicijska programa: 'povečanje stopnje mehaniziranosti na pripravnih deloviščih oziroma pri izdelavi jamskih komunikacij' in 'izvajanje del na področjih rudarskih škod, ki bodo nastajale kot posledica pridobivanja lignita v prihodnjih letih'.

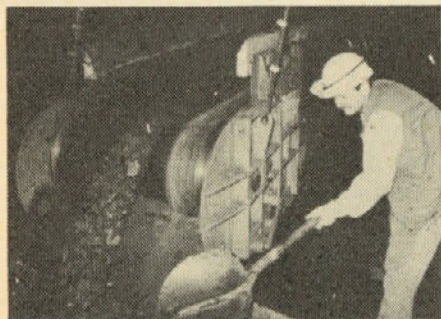
Nadalje moramo pospešiti dela pri odvodnjanju centralnega in severozahodnega dela jame Preloge ter raziskave tako v našem rudniku kot v premogovniku v Lendavi.

O poslovanju v prihodnjem letu pa lahko rečem le, da bo začetek poslovnega leta 1988 verjetno manj problematičen, kot je bil začetek poslovnega leta 1987. Cena komercialnega premoga in skupni prihodek od energetskega premoga namreč kazeta, da bi poslovanje v sedanjih razmerah, po sedanjih zakonodaji in ukrepih, lahko potekalo nekje na ravni 'pozitivne ničle'. Kakšna bo gospodarska situacija po prenehanju veljave intervencijskih ukrepov, pa ni mogoče ocenjevati.

Vsekakor pa bo v prihodnjem letu potrebno dobro delo vseh zaposlenih - torej takšno, kot je bilo tudi letos; prav tako pa tesno sodelovanje poslovnih organov, družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Le tako bomo lahko stroške kar najbolj zmanjšali in dosegli dobre proizvodne rezultate.

Ob izteku starega leta se v imenu poslovnega odbora RLV in v svojem imenu iskreno zahvaljujem vsem delavcem RLV za dosedanjo dobro skupno delo - z željo, da bi bilo tako tudi naprej. Za leto 1988 pa želim vsem - tako delavcem RLV kot tudi delavcem drugih OZD našega kombinata in njihovim najdražjim - veliko zdravja, sreče in zadovoljstva. Rudarjem pa še posebej želim, da bi se po napornem jamskem delu vsak dan zdravi in zadovoljni vračali k svojim najdražjim."

Draga Lipuš

Našim rudarjem volja za udarniško delo ni pojenjala. Tudi letos so imeli prostovoljno delovno akcijo - v soboto, 18. decembra. V njo se je vključilo skupno prek 2 100 delavcev, na njej pa so odkopali 6 080 ton premoga. Več o tem njihovem prostovoljnem delu pa prihodnjič!

PORTRETA

Slavko LEŠNIK, upokojen jamomerski delavec RLV

Ko sem začel pisati tale prispevek, sem razmišljal in se spraševal, ali je prav, da ob koncu leta, ko si vsi želimo, da bi bili veselo razpoloženi in da bi novo leto pričakovali in dočakali čim bolj prijetno, popišem vse, kar je moral pretrpeti Slavko.

"Zakaj pa ne," sem si nazadnje rekel, "saj nas v prihodnjem letu ne čaka nič dobrega!"

Stabilizacijski načrti, "paketi", novi zakoni - vsega tega bo veliko v novem letu.

Pri glasovanju za vladni program protivladniških ukrepov v Beogradu smo bili Slovenci preglasovani. To ni nič tako čudnega - preglasovani bi bili celo v svoji republiki, če bi se glede tega prešteli.

Slovenci smo še kar hlapci, in če bo šlo tako naprej, bomo hlapci še tudi lep čas. Iz bridkih izkušenj se nismo še nič naučili; še vedno smo pripravljeni trobiti v vsak rog... Kljub temu, da že vnaprej vemo - toliko smo na srečo že pametni - da pri takšnem "koncertiranju" ni nobene ubranosti.

Tako bo verjetno tudi pri sprejemanju ustavnih sprememb. Tako je bilo pri odločanju o sprejemu novega deviznega zakona.

Zvezni zakoni, predpisi in programi se pač uresničujejo tako, da jih v Hrvatski še čitajo, drugod pa še to ne, razen Slovencev, ki se jih držimo kot pijanec plota... Res smo pohlevne ovčice v primerjavi z drugimi, če pomislimo na afere Agrokomerc, Feni, Smederevo - in še bi lahko naštevali.

Hudo bo torej prihodnje leto. A tako hudo, kot so bila Slavkova medvojna leta, nikakor ne.

Slavko sploh zelo nerad govori o svoji mladosti in prvih poveljnih letih. To je tudi razumljivo, saj je v svojih fantovskih in že prejšnjih, otroških letih okusil veliko pomanjkanja, v letih druge svetovne vojne pa zvrhano mero nepopisnega trpljenja.

S Slavkom se pozna od leta 1958 naprej, ko sem kot figurant začel delati v jamomerstvu našega rudnika in potlej v vseh teh štiridesetih letih opravljal v njem ali pri njem nič koliko različnih del.

S Slavkom sva tudi delala veliko skupaj in tako je nanese, da sva se veliko tudi pogovarjala. Točneje: Slavko mi je veliko odgovarjal na moja neštet vprašanja, jaz pa sem si vse, kar sem zvedel od njega, dobro vtisnil v spomin.

Največ je pripovedoval o trpljenju, skozi katerega se je moral prebijati v zloglasnem taborišču Mauthausnu... Znova zopet pred nekaj dnevi, ko smo ga na njegovem domu v Vinski gori obiskali njegovi nekdanji sodelavi v jamomerstvu RLV - Srečko Meh, ki je sedaj tudi vodja jamomerstva, poleg njega in mene pa še Ellica Oštr, Adi Pirtošek, Ludvik Hojan in Ivan Žohar... Še enkrat in podrobneje pa teden dni kasneje - tudi na svojem domu v Vinski gori - samo meni!

A prej, ko popišem njegove spomine na trpljenje, ki ga je moral prestati v Mauthausnu, naj povem, kako zanesljiv je še njegov spomin. Skoraj vsake podrobnosti iz let najinega skupnega dela se še spomni. In sploh je njegov spomin živ, pa čeprav ga je od takrat, ko je zaradi opešanosti srca moral oditi v pokoj - to je od leta 1969 - kar trikrat zadela možganska kap... Prvič leta 1974, drugič in najhuje 24. avgusta leta 1977 in potem še leta 1981.

Vse te kapi se resda poznajo na njegovem zdravju. Na desno oko ne vidi in tudi na levo ne dobro; ljudi in okolico še kar prepozna, težje pa gleda televizijo. Vendar vse to ga ne moti toliko, da ne bi šel več na kakšno veselico, sploh pa na tradicionalno velenjsko tombolo...

Težave pa ima tudi, kadar bi se rad spomnil česa od včeraj in sploh iz zadnjih dni. Ko mine kak teden, pa se tudi dogodkov iz zadnjih dni dobro spomni.

Slavkova medvojna leta

Komaj 15 let je bil star, ko je leta 1943 odšel v partizane - v VIII. ljubljansko brigado. Že prej pa je doma, v Vinski gori, vedel za vse, kar se je v Šentjanžu, kakor se je Vinska gora nekoč imenovala, dogajalo med aktivisti narodnoosvobodilnega boja.

Leta 1944 je med boji naše narodnoosvobodilne vojske na Kočevskem bil ujet in nato po zaslišanjih na grozovit način odpeljan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer so ga zaznamovali s številko 815432.

Suženstvo na najgrozovitejši način v Mauthausnu

V Mauthausnu so Slavka vtaknili v barako z Rusi, Poljaki, Čehi in Jugoslovani in tudi on je moral delati v kamnolomu. Nosil je kamenje po "stopnicah smrti", na katerih je bil vsak korak odmerjen, da ne bi bil kdo prehitel ali prepočasen. No glede na to pa je vsakogar čakala "batina" ali padec v smrt. Delali so v vsakem vremenu.

Slavko je zaradi stradanja in nečloveškega dela hitro tako shujšal, da sta ga bila samo še kost in koža s kitami in žilami, po katerih se je mukoma pretakala kri. Hudo je bilo z njim. Že toliko je shiral, da se mu je začela sušiti koža, kar pa je bil znak, da je zrel za krematorij.

"Prepričan sem bil, da zame ni več rešitve," so mu vreli na dan spomini.

"Kar nekaj tednov zapored se je vlečlo, da nas je zvečer poleglo v eno posteljo pet, šest takih okostnjakov, zjutraj pa sem dihal samo jaz. Toda volja do življenja, pa čeprav je bilo tako nečloveško, mi ni usahnila.

Kje vse nisem bil z mislimi na tem pragu smrti!... Mislim sem na svoje doma. Se spraševal, kako je z bratom Mirkom, ki je bil v nemški vojski... Je padel, je ranjen, morda ujet? Se mu je mogoče posrečilo, da se je kje prebil do partizanov... Vpraševal sem se tudi, kako je na frontah... Ali Nemci zgubljajo bitke na njih? Topove je namreč bilo mogoče slišati vedno bližje in 'es-esovci' so bili zaradi tega zbegani in še bolj obnoreli. Vsevpred so topli in streljali ljudi v strahu pred njihovim maščevanjem, ki je viselo v zraku.

Prepričan sem bil, da zame ni več rešitve.

Glavna misel v tem morečem času pa mi je bila svoboda... Bom dočakal še živ prihodnje jutro ali ne, bom preživel - mi je kar naprej rojilo po glavi v teh dneh, ko smo vsi v taborišču začutili, da se v njem dogaja nekaj posebnega? - da se ljudje na nekaj pripravljajo, a na kaj, ničče ni zanesljivo vedel, spraševati pa si tudi ni upal.

Za božič smo vsi taboriščniki dobili kos vojaškega kruha, komisa, pa malo neke zelene čorbe in jaz sem si ta kruh tako razdelil, da bi ga imel za celo vrsto dni. A potem mi je nekdo vsega ukradel; še za najhujše mi ga ni pustil.

Zelo rad vidi, da ga kdo obišče in potem razdreta kakšno za smeh.

Mimogrede; ko sem že prej govoril o bratu, ki je bil v nemški vojski, naj povem, da so ga ujeli Angleži in da se je po izpustitvi iz ujetništva vrnil domov in se potem srečno poročil in delal na velenjski pošti, sedaj pa je že nekaj časa v pokoju.

A o tem naj bo dovolj! Pa tudi spomine na trpljenje, ki sem ga prestal v taborišču, malo odloživa!

Bobnenje topov je bilo vsak dan bliže tudi za nas v taborišču in nekega dne sem od aktivistov odpora taboriščnikov proti režimu v njem zvedel, da so 'es-esovci' taborišče zapustili in da imamo nad sabo poleg kapovje le še 'lagers-fürerje' in nekaj drugih Nemcev.

Razpoloženja ob tem dogodku se povsem niti ne spomnim več. Dobro pa mi je ostal v spominu 5. maj 1945, ko sem se drugič rodil... Bil sem svoboden in ta občutek svobode takrat me je prešinil s spoznanjem, kako neizmerno veliko bogastvo človeka je svoboda.

Ta dan sem iz številke 815432 spet postal Slavko Lešnik...

Iz mojih dni trpljenja v taborišču pa bi še nekaj skoraj pozabil omeniti... Bil sem tudi eden od tistih nesrečnikov, na katerih so nemški zdravniki delali poizkuse z električnim tokom... Kako grozni so bili tisti stresljaji, a nekako sem jih le vedno preživel!

Novo življenje - Življenje v svobodi!

Do koliko kilogramov se mi je zmanjšala v taborišču telesna teža, ne vem - vem le, da sem ob vrnitvi domov bil še vedno pravi okostnjak, kajti tehtal sem samo 32 kilogramov.

Ko v taborišču po cele dneve nisem več jedel, ko se je v meni dobesedno vse zelo skrčilo, ko so mi prebavni organi začeli počasi odmirati, ko sem šel na blato komaj vsakih deset ali štirinajst dni in na vodo vsake tri ali štiri dni, mi je - vsak mi lahko verjame - bilo tako zelo hudo, da mi hujše ni moglo biti. A še sem živel, še si želel življenja, še imel v sebi upanje, čeprav sem se obenem spraševal, ali je sploh še v meni kaj telesne moči.

Kako dolgi so bili tisti tedni. Kaj tedni - vsak dan posebej!... Oči so mi še registrirale dogodke v okolici, kadar nisem bil omočen... Toda vsemu trpljenju naproti smrti sem kljuboval in si želel živeti, čeprav tisto, kar sem bil, ni bilo več človek, čeprav sem zgubil vse, kar je bistveno za človeka... Najprej svobodo, potem še vse drugo.

Koliko ljudi je umrlo v Mauthausnu, niti ne vem. Umirali so od lakote in na 'stopnicah smrti' v kamnolomu. Mnogi so padli pod streli, ko so prekoricali mejo področja, na katerem so se taboriščniki lahko zadrževali. Umirali so v 'kamijonih smrti' in krematorijih. Pred našimi očmi so jih obešali in streljali tudi kar tako, brez pravega razloga.

Res, srečo sem imel, da sem ušel smrti. Moje življenje je viselo že na nitki, tanki kot pajčevina, in če ne bi bil deležen pomoči aktivistov odpora taboriščnikov, bi podlegel.

Podlegel bi tudi, če ne bi bil deležen izredne skrbi in nege naših osvoboditeljev, ki kar svojim očem niso mogli verjeti, ko so videli, kaj je iz ljudi naredilo taborišče.

Resnično sem imel srečo, da sem dočkal osvoboditev.

Ko smo postali svobodni, je nenadoma bilo vsega dovolj - hrane, pijače, oblačil - sploh vsega. Mnogim so popokali želodci, ker so se prenajedli dobrot. Mogoče se bi tudi meni kaj takega zgodilo, če ne bi izredno pazila name taboriščnik aktivist Tomažič in tisti angleški oficir, ki je takoj ob prihodu v taborišče naletel ravno name in kar verjeti ni mogel, da sem takšen, kakršen sem bil videti, sploh še živ.

Ne vem natančno, kako je bilo ime temu oficirju, dobro pa se spomnim njegove skrbi zame po prihodu zavezniške vojske v taborišče... Najprej so me nekako uredili, malo oblekli in me skrajno previdno začeli hraniti. Sprva so mi po žličkah dajali pomarančni sok, potem po žlicah čaj in pomarančni sok, čez kakšen teden pa že kakšno žličko mesne juhe... Sidel se mi je, da sem od žličke kar sem moral jaz, sploh zamislil, kaj je zame pomenila žlička tople mesne juhe!... Zdelo se mi je, da sem od žličke juhe bil pri priči tako sit, kot da bi bila za mano pojedina na kaki 'ohceti'.

Počasi sem tako postal toliko krepak, da sem lahko vstal in bil kakšno urico pokonci. Potem sem že lahko napravil nekaj korakov, v naslednjih dneh pa si dokaj hitro tako opomogel, da sem tistemu angleškemu oficirju, ki mi je toliko pomagal k ponovni vrnitvi v normalno življenje, že lahko pospravljaj sobo.

Vse dni okrevanja pa sem ležal na prostem - v spodnjem perilu in še toplo oblečen ter zavil v odejo.

Veliko so me tiste dni kot čudež preživetja tudi slikali. Slikali pa so nas v taborišču že prej tudi Nemci - pri apeli, ko smo po nekaj ur morali nagajati tam in je bilo po tebi, če so se ti zašibila kolena...

Zopet doma

Čeprav po telesni teži še bolj senca nekdanjega Slavka Lešnika, vendar po življenjski sili že lepo pri sebi, sem se z urejeno odpustnico in drugimi osebnimi dokumenti v čedni kamgarnasti obleki spravil z dobljeno vozovnico na vlak in se potem prek Češke peljal proti domu. Med vožnjo domov sem potlej nekje na češkem kamgarnasto obleko zamenjal za kos kruha in sira in zato prišel domov pod tisto pelerino, ki sem jo dobil za slabo vreme, samo v spodnjem perilu.

Bilo je že pozno zvečer, tam okrog desetih, ko sem jo tako primahal domov, in prvi, na katerega sem naletel pri hiši, je bil njen čuvaj pes Lump. Vsi drugi so, kot je kazalo, že pogleli... Samo hišni čuvaj Lump se je znašel tam pred mano in se mi, ne da bi zalajal, začel dobrikati. To je bil znak, da me je takoj prepoznal, že pojava starega psa čuvača pred hišo pa znamenje, da so doma vojno preživeli. In ko sem jih nato začel klicati, sem prvo doklical mammo, ki pa me, ko me je uzrla, ni spoznala - tako sem bil spremenjen. Kar nekam razočaran sem bil zaradi tega. A potem, ko sem se znašel v krogu še drugih domačih, smo si hitro vse razjasnili, se začeli objemati in poljubljati in se z jokali od ganotja zaradi ponovnega snidenja.

Novica o mojem prihodu domov se je drugi dan razvedela med sosedi. Prihajali so k nam domov, si me ogledovali, se čudili, da suh, kakor sem še bil, sploh lahko živim, in zmajevali z gla-

vami, ko sem jim pripovedoval, kaj vse sem v Mauthausnu moral pretrpeti.

Še nekaj dni sem bil potem v središču zanimanja doma in pri sosedih, kar nekaj mesecev pa sem potreboval počitka in okrevanja, da sem se kolikor toliko znebil posledic prestopnega trpljenja v taborišču."

Nič ni pomagalo -
po osvoboditvi je Slavko
moral odslužiti še vojaški
kadrovski rok!

Kar za dve leti je po osvoboditvi moral od doma oditi k vojakom - k pešadiji na južni konec Jugoslavije, v Gevgelijo! To je bilo leta 1948, ko se je začela informbirojevska gonja proti naši državi in tudi Slavko kot nekdanji taboriščnik v Mauthausnu niti pomisliti ni smel, da bi se v razmerah, v kakršnih se je tedaj znašla naša mlada država, uprl pozivu k vojakom... Sploh pa tudi zato ne, ker mu je mama pomotoma skurila vse dokumente, s katerimi bi lahko enostavno dokazal, da je bil taboriščnik v Mauthausnu. Tudi kasneje - za uveljavitev preživetega časa v taborišču in prej pri partizanih v dvojnem štetju pri pokojninski dobi - je to lahko storil le s pričami (Velenjčani Ivanko Cviki, Ivanom Povhom in že umrlim Francem Sevcnikarjem-Obircem) ter s pomočjo tudi že pokojnega, svoj čas vodilnega delavca RLV za kadrovske-splošna vprašanja Jožeta Tekavca.

Toda tudi vojaščino je prestal, se po njej - tako kot že prej njegov brat Mirko - zaposlil na velenjski pošti, in sicer kot pismonoša, se tudi srečno poročil in leta 1955 prestavil v RLV in v njem eno leto delal v zunanjem obratu, nato pa do upokojitve v jamomerstvu.

V času od vrnitve iz taborišča do odhoda k vojakom se je resda ogrel za krojaški poklic - tudi izučil se je za krojača, a potem je tako naneslo, da je delal večinoma v rudarstvu.

Toda to zadnje ni tako važno. Zakaj redno, poklicno delo je bilo vedno le del Slavkovega dela in življenja... Veliko se je v delu razdal svojji krajevni skupnosti Vinski gori, pri udarniški izgradnji v RLV in udarniški izgradnji novega, Titovega Velenja.

Leta in leta je od jutra do večera samo delal. Kakor mnogi drugi Velenjčani in okoličani v celi vrsti let po osvoboditvi - kaj let, desetletja! - ni poznal prostih sobot in še nedeljo komaj katero.

Vse med vojno porušeno je pač bilo treba čimprej zgraditi nanovo, na novih temeljih in po novih načrtih, za čisto drugačno, glede na predvojni in medvojni čas veliko boljše življenje in delo ljudi in vse družbene skupnosti. V jamomerstvu našega rudnika je to sploh bilo vsakodnevno povelje, saj so zemljemerska dela in še vrsto drugih meritev, potrebnih za izgradnjo novega Velenja, opravljali domala izključno v njem.

Slavku, denimo, se je posrečilo, da si je prigaral novo kolo znamke partizan - in s tem kolesom se potem ni vozil samo na delo in z dela in doma naokoli za privatnimi opravki... Z njim je prevažal tudi količke, merilne letve in instrumente za jamomerstvo; drugi delavci jamomerstva, ki še kolesa nismo imeli, pa smo pripomočke, ki smo jih potrebovali za svoje delo, prenašali kar na hrbtu ali v rokah peš.

Prav nič natančni nismo bili tudi pri tem, kdaj in kaj bomo malicali in ali bomo delali še kakšno uro po izteku rednega delovnega časa.

Slavko je nešteto ur svojega prostega časa posvetil tudi družbenopolitičnemu delu. V svoji krajevni skupnosti, denimo, je bil kar štirikrat po štiri leta na čelu krajevnih organizacij zveze borcev NOV.

Nadvse dejaven je bil tudi v akciji za postavitev spomenika padlim partizanom, ustreljenim talcem in umrlim v taboriščih.

Ob vsem tem ni pozabil tudi na svoj dom. Lepo ga je obnovil, in to večinoma za svoj denar. Le od borčevske organizacije je dobil nekaj malega posojila, od svoje delovne organizacije pa nič. Kajti tistikrat je veljalo, da kredit za zasebno stanovanjsko izgradnjo lahko dobi pri njej le delavec, ki gradi v velenjski občini - Vinska gora pa je, čeprav le slab streljaj oddaljena od središča velenjske občine, že v žalski občini.

Slavkovo življenje danes

Napornega dela ne more več opravljati, kaj malega pa še vedno postori krog hiše. A radoživ je kljub temu. Nič ni tečen. Rad se počasi in zato zelo rad vidi, da ga kdo obišče in da potem razdeta kakšno za smeh.

Obisk iz jamomerstva, ki ga je bil deležen, ga je bojšda vsega kar prerodil in tako osrečil, da je še nekaj dni po njem bil poln vedrega razpoloženja.

"Za moje zdravje," je dejal, "velenjski zdravniki skrbijo, da boljše sploh ne morejo, a najboljšo zdravilo zame je kakšen tak obisk, ker me pogreje in razgreje bolj kot vse olje, na katerega se doma grejemo."

Torej so njegove misli in srce še vedno tam, kjer je toliko let delal - v jamomerstvu in pri rudarjih našega rudnika. Zato tudi ni čudno, da so bile njegove zadnje besede med tem najinim pogovorom pri njem doma:

"Pozdravi v mojem imenu vse delavce v našem rudniku. Posebno pa rudarje!"

Povej, da jim želim, da v letu, ki prihaja, ne bi imeli nesreč pri delu, da bi se med sabo lepo razumeli in spoštovali, da bi lahko živeli pošteno in sploh srečno - svobodno, brez gorja!"

Zajel Lojze Ojsteršek

Žika in njegove male lesene plastike

Nekoč, ko je bila cerkev še ogradnjena, ki je oblačila in vedrila vsakdan preprostega ljudstva, so med podobarji in kiparji, ki so bili pri njej dobro zapisani in zato od nje ali prek nje pogosto deležni naročil za izdelavo nabožnih slikarskih in kiparskih del, nekateri postali domišljavi v odnosu do navadnih ljudi. Bojšda so se ob kakega kmetiča ali bajtarja radi obregli: "Kaj pa si ti nasproti nam: mi znamo upodabljati svetnike. Pa ti - kaj pa ti sploh znaš?"

V ljudskem izročilu se je ohranilo, da je tako omalovaževan preprosti človek domišljavim upodabljavcem svetnikov zabrusil: "Kaj sploh znam? Še živega svetnika znam narediti!"

V obdobju 1974-1975, ko je bil rudar v stebru 8 našega rudnika, pa so se njegovi dotedanjim motivom upodabljanja pridružili še jamski motivi.

Kakor Žika niupodabljavcem svetnikov, pa je malo zapostavljen, omalovaževan pri upodabljavcih, bolj ali manj razglašene slave, svetnikov in vsega svetega v likovni umetnosti dandanes. Zakaj ko ga vprašaj, ali je kot likovnik amater Velenjčan vsaj član Šaleškega društva likovnikov, odvrne: "Še prav vem ne, ali sem ali ne."

Je pač skromen človek, v zahtevah in obnašanju. Ne sili v ospredje. Tudi ko je delal med našimi rudarji, je le bolj svojim sodelavcem dal vedeti, da zna

Žika ob svojih razstavljenih plastikah v obratovodstvu betonarne našega rudnika v Šoštanju.

Morebiti se bo kdo vprašal, kakšno zvezo naj bi to napletanje imelo z nekim Žikom in z nekakšnimi njegovimi plastikami iz lesa.

Kdor je Žika malo поблиže spoznal - kot smo ga, bolj po naključju, mi - bo koj pojasnil: "Kakor se vzame - po eni strani nobene zveze, po drugi pa veliko!"

Žika - Živorad Glišić, po poklicu ključavničar, zaposlen v betonarni našega rudnika v Šoštanju - res ni nikakršen upodabljavcem svetnikov. Daleč od tega! V les je začel upodabljati že kot deček vse, kar mu je seglo v srce in leglo na kal duha tam v njegovem idiličnem rojstnem kraju - Jagnilu pri Mladencu v Srbiji... Na paši, pri gledanju plesov kola v narodnih nošah in postopnem vključevanju vanje, pri delu na polju in ob košnjah in kdove kje še!

Pozneje, v deških in mladeniških letih, so mu pri izlivanju strasti z upodabljanjem v les pod rokami pogosto nastajali ženski akti - preprosti, naravni, kakor je ženske videl ali si zamišljal gole in jih bil več upodobiti po naravnem daru, brez šolanja.

kaj upodobiti, in ko so se o tem prepričali, so ga večkrat s čela poslali k stikalu, da bi imel čas in komu kaj izdelal iz jalovine.

Tudi v rudniški betonarni, kjer se je zaposlil leta 1983, prej pa je od odhoda iz RLV leta 1975 delal pri vzdrževanju v hotelu Paka, nekaj časa niso vedeli za njegov talent. "Vse do takrat," nam je povedala vodja betonarne Vera Debenjak, "ko nam je nekoč ostalo pol kubika betona, s katerim nismo vedeli, kaj bi naredili, pa je potem nastala iz njega lepa 'baba', ko se ga je lotil Žika. Tako smo odkrili, da ima umetniško žilico, in od takrat ga spodbujamo, da ustvarja."

Nazadnje so ga spodbudili tudi, da je letos ob dnevu republike razstavil celo vrsto svojih malih lesenih plastik v obratovodstvu betonarne. In tega jim ni bilo žal. Nasprotno: delavci betonarne so si jih z zanimanjem ogledali, nekateri celo večkrat.

Ali ne bi bilo prav, da bi Žiku omogočili, da bi svoje likovne stvaritve razstavil še kje v našem kombinatu?

Uredništvo

SREDICA

Potegni s tanko črto, kjer se z rezili prilagata dva noža, vpikni se v slast spajanja dveh igel, to je ikebana umetnosti, rahločutnost, zbranost, vdana misel smiselnemu obstoju nad gladino, ki se izniči v manjše, kot so te stične točke, in to je tulec, v katerega pospraviš vse to.

Marjan Lipičnik

KORAKOMA V NOVO LETO ali SLOVO OD LAGODNOSTI

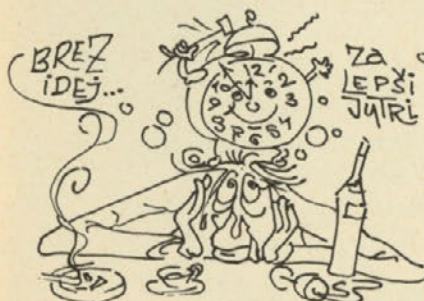
Dni naših boljša polovica kmalo,
kreditov leta, kmalo ste minuli a;
rodile ve ste mladim cvetja malo,
še tega rož'ce so se koj usule.
Le kdaj se upa sonce zopet bo kazalo,
menice bančne bodo vse zasule;
preteklost - po tvoji mehki zarji
srce bridko zdihuje: Zisa nas obvarji!

Tvoj sad sem že okusil, o spoznanje!
Veseli vse mi Zisa strup umoril:
sem zvedel, da je kraja dobro d'janje,
delo zanič'vati se je zagovoril.
Marljivost dobro plačat' - kratke sanje,
zbežale ste, ko se je dan zazoril.
Modrost, pravičnost, učenost - device!
Pa z vami, kakor z mehom delajo prasice.

Le Zis v oči nam pesek meče?
Že tajništvo se naše RLV tud' tako obrača,
v Informacijah gladko za nos nas vleče,
edino DELO, da v nas mori berača,
neresno, če ob prazniku tako se reče,
ker človek toliko velja, kar plača.
Je videt' čislati le to med nami,
kar um slepi z golj'fijami, ležami.

A videti še grše je napake,
ki srcu rane sekajo krvave:
preteklost si izmisli plane take,
da danes žvepla že imamo polne glave.
Gradove svetle zidamo v oblake,
iz gozdov zelenih delamo puščave.
Sloveniji se celi luč prižiga,
Ljubljana zdaj nazaj le s figo miga.

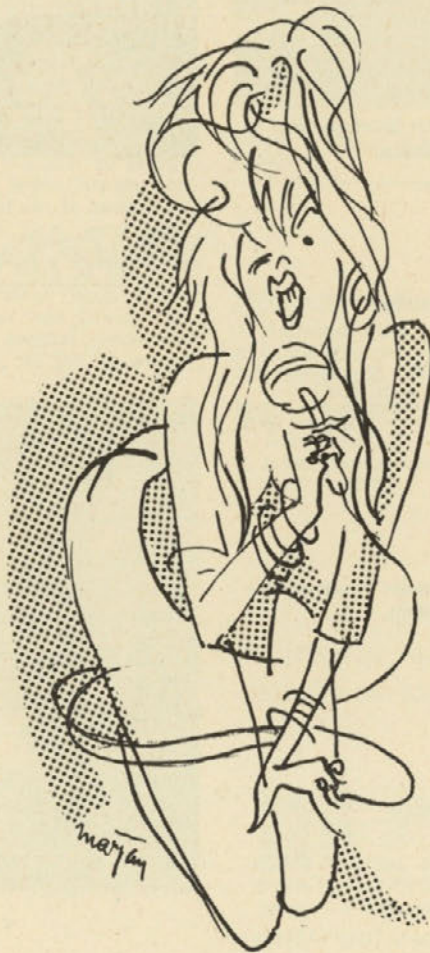
O, kaj stvari v oči še bode!
Za novo leto se še bo zvalila
ocena nova plačam - znabiti malo škode,
saj starih grehov še ne bo celila,

ker stara čorba se prelija v nove sode
in dobra volja se čez rob ne bo prelila.
Za novo leto pa si lepih želj nasujmo,
vseeno pa ukrepov malo se varujmo.

Prešerna pridno prepisuje
pa prav prisrčno vse pozdravlja

z Marjanom iz Tiskarne skupaj,
ki naostril je "šrite" v risbah!

Peter -

Marjan Lipičnik

NA DUŠEK JE GREH STORJEN V RAZVRATU,

Ne smeš, ne, Francelj, po nosu,
pisati preveč času po godu,
in likati svoj si z njim skupaj
obraz, žareti, kakor ti sveti, luč,
ne peti za Julije današnjih dni,
in Lauri, ki komaj zaveda se, nereda,
smisla obstoja, kar je tvoj boj,
črtica je le puščica, ptica,
kamenček v skalovja, kjer bode drobir,
pod napuščem ostenja morene in skril,
preprelec, globoka brezna v jezera.

Kaj boš baronu za podstavek, -
vodo nosil, ko še ne zna, nespretni,
kot cvetlica iz lončka piti, snesti
slad in lečo od snetja stran ločiti,
tja boš zasramovan, ker je čas oduren čas,
sodnik, dolgolasi srednjeveški presojevalec; lasulja
polna ušvihov moljev in knjič možganskih brazd,
mozoljev, iz tvojega teksta bere besedila
sodbe, pankrte in zlomke, vrače vedeže, -
saj ne ve, ne zna, da so to gesla
žlahtne kreposti, boji se brhke lepote.

Revici, ki se je dolgo učila klavirja

iz načrtanih not in glasovirja - učitelja
je imela iz stolnega mesta vseh zmot, boš
vedeti dal, kar si bodeš nabral
lepih besed, ki pa ne pokrijejo misli,
sto misli ti brodiijo ven, na svisti
svojih umazanih domislic tolsto vrzel;
neznano jim bode, edino kar godi ti še, -
tvoj neugnan čar je v prsih, Francelj moj,
ne utišaj, spi, če žene te čez meje,
v prelepe Julije dežele, ko boš zaprl oči nocoj!
DO VRATU SE ZAKOPLJEM V BEG

SMEŠNE SLIKANICE

Najbolje se mi posrečijo fotografije
lepih dni, najlepših zgradb, slapov
v soju sonca, morje v zarji, gozdovi
in poletje zgodnjih hrušk, sreče.

Nikakor pa ne najdem pravih mer
za meglo, za senčno stran in
kotlasto utesnjenost, za deževen dan,
ne naslikam težkih sanj, samote staranja.

V zbirki slik, spomina so le srečni dnevi,
ko predobro vem, da jih je le pet,
največ deset za vsako leto, in se ti zazdi,
da so posnetki smešni le odkruški iz teh let.

Josip Bačič - ESO

Mišmaš za novo leto

- sreča štiriperesne deteljice
- morska sidra morale
- broške upanja, ver in ljubezni
- moč DUHA, srca in uma
- jutranja in večerna zvezda
- predvojna, medvojna in nekaj povojne morale
- "lepe besede" - grde obljube
- ljubezenska luna
- srpi in kladiva
- križi in ljudske viže
- štirinožni stabilni leseni stoli
- dinar iz leta 1939, 1950, 1960 in 1970

Čprav je našeto staro, je vredno občudovanja.
Lahko se omenijo tudi drugi, novejši fenomeni,
toda brez vprašanj je odgovor za vse isti ali
podoben -
vse se spreminja s časom, in človek
postaja vse bolj neroden;
zakajen, opit, zviti, samosvoji, nasilen,
nemiren, neučakan, grešen, požrešen...
Hodi po poteh zmot
in mudi se mu, mudi,
hotel bi še danes
postati robot!

REŠITEV

- Koliko pa pokadite na dan?
- Dva zavitka, doktor...
- Preveč! Odslej lahko samo še enega. Koliko
spijete na dan?
- Literček, doktor, literček...
- No, odslej ga lahko samo še pol litra. Kako pa
kaj tiste stvari?
- A tiste? O, kar v redu. Ponedeljek, sredo, pe-
tek...
- Črtajte sredo!
- Oh, doktor, črtali ste mi ravno ženo... Najlep-
ša hvala. Zdravje je pa zdravje, kajne?

Slovenski pregovori

Otroka ni težko roditi, temveč vzgojiti.

Ceneno blago je zmeraj drago.

Dober sosed je boljši kot deset stricov.

Potrpljenje je grenko zelišče.

ŠPORT IN REKREACIJA

Naše letošnje delavske športne igre

NAMIZNI TENIS

V torek popoldne, 24. novembra, so v Rdeči dvorani delavci iz našega kombinata tekmovali v igranju namiznega tenisa.

Tega tekmovalja v okviru naših letošnjih delavskih športnih iger so se udeležile ekipe iz enajstih delov našega kombinata.

Uvrstitve ekip

1. TE Šoštanj	6. Izobraževanje
2. Jamske gradnje	7. Priprave
3. Jamska mehanizacija	8. Sipak
4. ESO	9. Klasirnica
5. Jama Preloge	10. DSSS RLV in REK

Draga Lipuš

PLAVANJE

V torek popoldne, 8. decembra, je bilo v velenjskem zimskem bazenu prvenstvo delavcev našega kombinata v plavanju.

Uvrščeni na prva tri mesta

Moški - kategorija do 30 let

1. Džoko Vejnovič	Jamska mehanizacija	0 : 29,20
2. Bojan Zupanc	ESO	0 : 29,29
3. Ante Čosić	Sipak	0 : 31,40

V tej starostni skupini je bilo tekmovalcev 23.

Moški - kategorija od 30 do 40 let

1. Stane Grudnik	Klasirnica	0 : 28,01
2. Zoran Dobovičnik	DSSS RLV	0 : 31,30
3. Boris Kovše	Jamska mehanizacija	0 : 33,30

V tej starostni skupini je tekmovalcev bilo 13.

Moški - kategorija nad 40 let

1. Jože Kralj	Jamska mehanizacija	0 : 35,67
2. Anton Osolnik	Jamska mehanizacija	0 : 36,50
3. Jože Skale	Zunanja dejavnost	0 : 37,34

V tej starostni skupini je tekmovalcev bilo 10.

Ženske

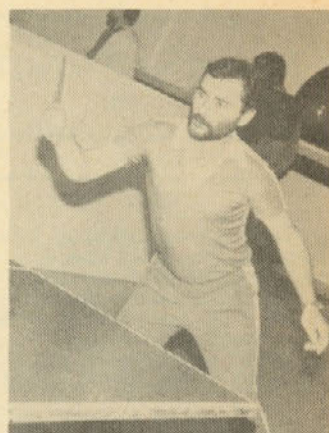
1. Renata Zupančič	DSSS REK	0 : 46,59
2. Lidija Majcen	DSSS REK	0 : 54,02
3. Darja Rehar	DSSS REK	0 : 54,20

Vseh tekmovalk je bilo 6.

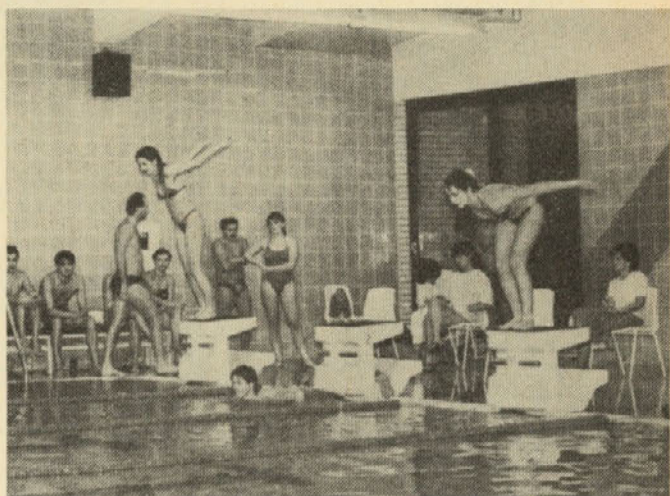
Ekipne uvrstitve moških

1. Jamska mehanizacija	4. Jamske gradnje
2. Sipak	5. Zunanja dejavnost
3. DSSS RLV in REK	6. Klasirnica

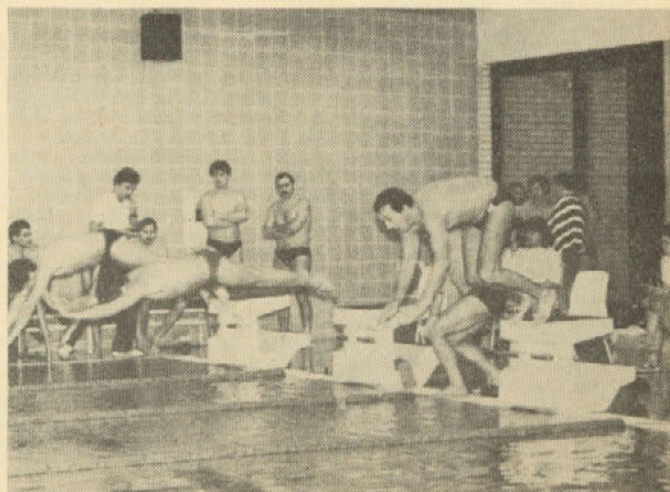
Sestave tekmovalcev iz drugih delov kombinata so za ekipne uvrstitve bile pomanjkljive.

Letošnje prvenstvo našega kombinata v namiznem tenisu je bilo 24. novembra v Rdeči dvorani.

Prvenstvo v plavanju pa 8. decembra v velenjskem zimskem bazenu!

Ekipne uvrstitve tekmovalk

1. DSSS RLV in REK
2. Sipak

Tatjana Hudomalj

VLEČENJE VRVI

Vlečenje vrvi je pri naših rudarjih - pa tudi drugih delavcih v našem kombinatu - izredno priljubljena športna igra. V preizkušanju svojega silaštva z nasprotniki na drugem koncu vrvi uživajo kot Gorenjci pri vožnjah na smučeh po zasneženih strminah in - v novejšem času - v hokeju.

Na prvenstvih našega kombinata v vlečenju vrvi so doslej skoraj praviloma zmagovali delavci iz Zračnja. A letos je prišlo do prese-nečenja: finalni zmagovalac je bila ekipa Jame Škale. Kakšno veselje je ob zmagi zavladovalo v njej in med občinstvom iz Jame Škale! Pa ne samo v Rdeči dvorani, kjer je, kot je že v navadi, tudi letos - 10. decembra popoldne - potekalo to naše delavsko tek-movanje... Namah se je tudi navzven razvedelo: letos so bili naj-močnejši naši - iz Jame Škale!... Tako je za njihovo zmago zvedel tudi vodja temeljne organizacije RLV Jame Škale Ivan Čuljak - in jim koj prišel čestitat zanj. Prej pa jim je že čestital predsednik njihove sindikalne organizacije Anton Dobovičnik. Pa jim še mi ob tej priložnosti!

A roko na srce in po pravici povejmo, da je tudi letos ekipa Zra-čenja bila vredna svojega slovesa iz prejšnjih let. Le za las - ne-kateri so med tekmovalcem rekli, da samo zaradi malo sporne se-kunde - jim je ušla zmaga.

Pa organizacija tega našega, enako kot prejšnja leta vročega tek-movanja?

Kolikor so k njej lahko prispevali organizatorji športnih aktivnosti po temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih v kombinatu ter tekmovalci, je bila dobra, pomanjkljiv pa je bil delež profesional-nih organizatorjev našega delavskega športa in rekreacije pri njej... In občinstvo? Bilo je strahotno! Drugo leto bo treba poskrbeti, da bo ločeno od tekmovalne arene.

Lestvica ekipnih uvrstitev

1. Jama Škale	6. Sipak
2. Zračnje	7. Priprave
3. Jamske gradnje	8. Klasirnica
4. Jamska mehanizacija	9. ESO
5. Jama Preloge	

Pripravil Lojze Ojsteršek

Občinsko prvenstvo 1987 v plavanju

V petek, 4. decembra, je v pokritem bazenu v Titovem Velenju potekalo letošnje prvenstvo naše občine v plavanju prosto za moške. Tekmovalci so na njem bili razdeljeni na tri starostne skupine in stari do 30 let tekmovali na 100 metrov, vsi drugi pa na 50 metrov.

Organizator tekmovalca je bila Zveza telesnokulturnih organizacij (ZTKO) Velenje, tehnično vodstvo pa je prevzel velenjski plavalni klub.

Ob tem še tole: velenjski zimski bazen je primerno urejen in voda v njem je ravno dovolj topla za dobro počutje plavalcev.

Najboljši trije v vseh treh kategorijah

Moški - kategorija do 30 let

1. Djordje Vejnović	Jamska mehanizacija	1 : 07,02
2. Bojan Zupanc	ESO	1 : 11,09
3. Ante Čosić	Sipak	1 : 17,68

Ekipa Zračnja pri tekmovalcu v vlečenju vrvi ni imela prave komande.

Moški - kategorija od 30 do 40 let

1. Raymond Valci	CSŠ	0 : 28,00
2. Stane Grudnik	Klasirnica	0 : 28,50
3. Andrej Jurič	TE Šoštanj	0 : 31,65

Moški - kategorija nad 40 let

1. Stane Lipnik	TE Šoštanj	0 : 36,03
2. Dobrovoje Stevanović	Sipak	0 : 44,60
3. Rudi Ževart	DSSS REK	0 : 47,30

Stane Grudnik,
RLV-Klasirnica

Nagrajeni reševalci objavljene križanke v Rudarju 5/87

- Taja SREBOTNIK, Špeglova 15, 63320 Titovo Velenje (1. nagrada - knjiga, vredna okrog 4 500 dinarjev)
- Heda SILOVŠEK, Ljubljanska 5/a, 63320 Titovo Velenje (2. nagrada - knjiga, vredna okrog 3 000 dinarjev)
- Mara HUDOURNIK, Efenkova 54, 63320 Titovo Velenje (3. nagrada - knjiga, vredna okrog 1 500 dinarjev)

REŠITEV KRIŽANKE - VODORAVNO: komfort - Ota, vek - LIT, I.F. - gmote, dolg - tiranija, Šerger - izbrisek, kobila - tisk, J. S. - Odra, Utah - vas, geta - orli, Oran - V, or, Sc - Elvi, Pli-va - lues, Jamajka - Enn, Kastav, VA - NTI, dizajn, Inka - jajca, Aco, Jean - ere, ja, lej, ecce.

Nagrajenim reševalcem čestitamo, drugim pa želimo več sreče pri reševanju in žrebanju objavljenih križank v tej številki Rudarja.

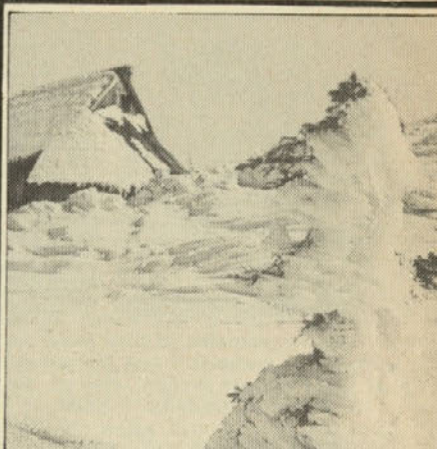
Uredništvo

Zmagovalci - silaki iz Jame Škale!

Novoletna nagradna križanka

				DEKLICE, MLADENKE	MENICA ZA IZPLAČILO	Anton Funtek	SPARTANSKI KRALJ MOŽ LEPE HELENE	ANGLEŠKO SVETLO PIVO		
		RESNA GLEDAL. IGRA								
		PLANOTA NA SEVERU ZRN								
		KOSOVSKA MITROVICA				NEON				
		MITOLOŠKA REKA POZABljena				OMEJENI DEL MAT. FORMULE			MESTO V KIRGIZIJ	
Sestavljen in norikal: LAM	VRH POD TRIGLAVOM (mehor, ločka, pos-talo)	STROKOV-NJAKIŽA AERONAV-TIKO	RUBIDIJ	JED IZ PA-RIKE, PARA-BIENKA IN JAZE					KISIK	Sigmund L. Amberg
				NEONSKA SVETILKA					BRUSNI KAMEN	
IZATOR-NICA						Matiija Jama		CEREMONIJE PREDPISANE OBVEZNO, STI		DOBROJ
										SULTANOV UKAZ
UPORNIK										
ERBIJ			Oblak Vatroslav							Amper
			SVOD NAD NAMI							Rifred Nobel
ITALIJAN-SKE GOSPE										Anton Dermota
										MORESKI RAZBOJNIK
DODATEK K POGODBI										
POPUST PRI PRODAJNI CENI										
... LOLA RIBAR				Roamur						
				KATRAN						TRINITRO-TOLUEN
										VELIKANO-VIČ
CETINJE		TORINO			AZIJEK	NOBELIJ	**** NINSKI (škof-do L. 918)	Soviet. Zveza Engler	PREDUJEM NAPLAČILO	
Anton Ingolič		KRISTUSOV NAUK, BLAGOVEST							KALTIVEC NA IGAL. KARTI	
									IZUMITELJ BENC. MOTOR	
									DEL GLOVE, TELESA	
								MALATSKA BLAZNOST		
								PRVA ČRKA ABECEDE		
		NIŠ			DEŽELA GALCEV					
		KRATICA JUGOSLOV. AKAD. INŽEN. IN UMETNOSTI			ZENICA					
		SREDSTVO ZA OMAH. LITANJE						SLONOV ČEKAN		
								SLOVENSKI SKLADATEL IN GLASB. PEDAGOŠ (Vostih)		

SLOVARČEK ZA POMOČ PRI REŠEVANJU • EIFEL - pusta, malo rodovitna planota v ZRN, v severozahodnem delu Renskega gorstva, med rekami Mosel, Ren in Ruhr • MENELAJ - v grški mitologiji mlajši Agamemnonov brat, špartanski kralj, mož lepe Helene, ki jo je ugrabil Paris in s tem povzročil trojansko vojno • OŠ - industrijsko mesto v Kirgiški SSR, s 108 000 prebivalcev

Rešitve s svojim točnim naslovom pošljite v uredništvo Rudarja-Informatorja do 20. januarja 1988. Izmed pravih rešitev bomo tri izžrebali in njihove reševalce nagradili s knjigami, vrednimi okrog 4 500, 3 000 in 1 500 dinarjev. /Uredniški odbor/.

Prijetno praznujte!

Srečno!